

ØKONOMIPLAN OG BUDSJETT 2018 – 2021 BRØNNØY KOMMUNE

Innledning	3
Stats og nasjonalbudsjettet 2018	3 – 11
Økonomiske nøkkeltall	11 – 14
Kostra og effektivitetsanalyse med befolkningsutvikling	14 – 17
Budsjettarbeid 2018 med økonomiplan	17 – 23
Investeringsprosjekter 2018 – 2021 med kommentarer	23 – 28
Budsjettkommentarer områder	28 – 43
Ansvar 217 – Helse og velferd	28 – 31
Ansvar 218 – Hjemmebaserte tjenester	31 – 32
Ansvar 221 – Teknisk	32
Ansvar 243 – PLUT	32 – 33
Ansvar 244 – Økonomi og øvrig administrasjon	33
Ansvar 250 – Eiendomsavdelingen	33 – 36
Ansvar 252 – IT avdelingen	36 – 37
Ansvar 253 – Oppvekst	37 – 43

Innledning

Rådmannens grunnlag til budsjett for 2018 samt økonomiplan 2018 - 2021 legges med dette fram til politisk behandling.

Når administrasjonen utarbeider budsjett og økonomiplan legges statsbudsjettet til grunn. I tillegg benyttes det et konsekvensjustert budsjett der vi ser på fremtidig behov for rammer innenfor de ulike sektorer. Budsjett og økonomiplanarbeidet bygger videre på fjorårets vedtatte budsjett.

Vedtatte omorganisering og reduksjon av nivået til enkelte sektorer er gjennomført. Dette medfører at Brønnøy kommune i økonomiplanen genererer et årlig overskudd.

Brønnøy kommune vil ved innsendelse av regnskapet for 2017 med stor sannsynlighet meldes ut av ROBEK.

Det har vært og er bred politisk enighet om å få økonomien i balanse. Det er også politisk flertall for bevaring av eksisterende struktur på tjenestetilbudet. De tidligere vedtatte utbyggingene av nye tjenestetilbud og infrastruktur er fullført eller igangsatt. Budsjett og ikke minst økonomiplan er anslag for fremtidige behov og inntekter, så det vil være behov for at det vises evne og vilje til omprioriteringer i tilfelle forutsetninger i økonomiplanen skulle svikte.

Stats- og nasjonalbudsjettet 2018

Kommunesektorens inntekter 2018

En god og forutsigbar kommuneøkonomi er viktig for at kommunene og fylkeskommunene skal kunne ivareta sine oppgaver. Regjeringens forslag til kommuneopplegg for 2018 legger til rette for at kommunesektoren kan tilby flere og bedre tjenester.

Regjeringens budsjettforslag for 2018 innebærer en reell vekst i kommunesektorens frie inntekter på knapt 3,8 mrd. kroner. Veksten i de frie inntektene er på linje med nedre grense i det intervallet som ble signalisert i Kommuneproposisjonen 2018. Veksten i sektorens samlede inntekter anslås til 4,6 mrd. kroner. I tråd med etablert praksis regnes veksten i inntektene fra anslått nivå på kommunesektorens inntekter i 2017 etter Stortingets behandling av Revidert nasjonalbudsjett 2017. Veksten i frie inntekter må ses i sammenheng med kommunesektorens merutgifter til befolkningsutviklingen, samt sektorens anslåtte merutgifter til pensjon. Det anslås at den delen av disse utgiftene som må dekkes av frie inntekter, utgjør om lag 2,6 mrd. kroner.

Det legges opp til at fylkeskommunene får 200 mill. kroner av den foreslåtte veksten i frie inntekter. Av dette skal 100 mill. kroner gis en særskilt fordeling til ferjefylkene. Kommunene får 3,6 mrd. kroner av veksten i de frie inntektene. Av denne veksten er 300 mill. kroner begrunnet med satsingene på rusfeltet, 200 mill. kroner med tidlig innsats i barnehage og skole, og 200 mill. kroner med forebyggende tiltak til barn, unge og familier for å ruste kommunene for barnevernsreformen.

I tillegg til den anslåtte veksten i frie inntekter får kommunesektoren økt rammetilskudd knyttet til tiltak for å bedre barns overgang mellom barnehage og skole. Disse midlene bevilges som frie inntekter, men regnes ikke med i den oppgitte veksten i frie inntekter siden midlene er knyttet til nye oppgaver.

Innenfor kommuneopplegget foreslås også økte midler til øremerkede tilskudd. Blant annet foreslås tilskudd til viktige kollektivprosjekter i de fire største byene og at det kan gis investeringstilskudd til 1 800 flere heldøgns omsorgsplasser.

Ved beregning av realveksten i kommunesektorens inntekter er det lagt til grunn en prisvekst på kommunal tjenesteyting (deflator) på 2,6 pst. fra 2017 til 2018. Gebyrinntektene anslås å øke reelt med 0,6 mrd. kroner fra 2017 til 2018.

Den foreslåtte inntektsveksten legger til rette for videre styrking av det kommunale tjenestetilbudet, både i omfang og kvalitet. Regjeringen har klare forventninger til at det også i kommunesektoren arbeides kontinuerlig for å effektivisere driften. Dersom kommunesektoren setter et effektiviseringskrav til egen virksomhet på 0,5 pst., tilsvarer det 1,2 mrd. kroner i 2018 som kan brukes til styrking av tjenestene i tillegg til det som følger av inntektsveksten. Gitt en effektivisering i sektoren i denne størrelsesorden, vil en vekst i frie inntekter på 3,8 mrd. kroner øke kommunesektorens handlingsrom med 1,6 mrd. kroner utover merkostnader til demografi og pensjon og de særlige satsingene innenfor veksten i frie inntekter.

Kommunesektorens samlede inntekter i 2018 anslås til om lag 512 mrd. kroner. Av dette utgjør de frie inntektene, som består av rammetilskudd fra staten og skatteinntekter om lag 72 pst. De øvrige inntektene består blant annet av øremerkede tilskudd fra staten, avgifter, gebyrer og momskompensasjon.

Demografi og pensjonskostnader

Veksten i frie inntekter må ses i sammenheng med økte utgifter for kommunesektoren knyttet til befolkningsutviklingen. Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) har anslått merutgiftene for kommunesektoren i 2018 til om lag 2,7 mrd. kroner som følge av den demografiske utviklingen. Av dette finansieres 2,2 mrd. kroner gjennom veksten i frie inntekter.

I Kommuneproposisjonen 2018 ble veksten i kommunesektorens samlede pensjonskostnader anslått til i størrelsesorden 350 mill. kroner i 2018, ut over det som dekkes av den kommunale deflatoren. De økte kostnadene må dekkes av de frie inntektene.

Frie inntekter til nye eller utvidede oppgaver

Veksten i frie inntekter burde gi kommunesektoren et handlingsrom i 2018 til å bygge ut tjenestene eller bedre kvaliteten på tjenestetilbudet i tråd med lokale behov. Bindingene på de frie inntektene i form av økte demografikostnader og pensjonskostnader utgjør i underkant av 3 mrd. kroner. I tillegg kommer Regjeringens satsinger på tiltak finansiert innenfor de frie inntektene på i alt 0,8 mrd. kroner. Innenfor den samlede veksten i frie inntekter innebære dette et handlingsrom for kommunesektoren samlet sett på 0,4 mrd. kroner.

Vekst frie inntekter	3,8 milliarder
Demografi	2,2 milliarder
Pensjonskostnader	0,4 milliarder
<i>Satsinger innenfor vekst i frie inntekter*</i>	<i>0,8 milliarder*</i>
Handlingsrom uten effektivisering	0,4 milliarder
Effektivisering 0,5 prosent	1,2 milliarder
Handlingsrom med effektivisering	1,6 milliarder

*Av denne veksten er 300 mill. kroner begrunnet med satsingene på rusfeltet, 200 mill. kroner med tidlig innsats i barnehage og skole, og 200 mill. kroner med forebyggende tiltak til barn, unge og familier for å ruste kommunene for barnevernsreformen.

50 000 i økt innslagspunkt (innslagspunktet har nå økt til 1,2 millioner) for ressurskrevende brukere medfører en overføring av kostnader til kommunesektoren på ca 350 millioner, som da «spiser» opp anslått handlingsrom på 400 millioner.

Kommunesektorens inntekter 2018

Skatteandel

Kommunesektorens frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd.

Skatt på alminnelig inntekt fra personlige skattytere deles mellom staten, kommuner og fylkeskommuner. Fordelingen bestemmes ved at det fastsettes maksimalsatser på skattørene for kommuner og fylkeskommuner.

I Kommuneproposisjonen 2016 ble det signalisert at skattørene for 2016 skal fastsettes ut fra et mål om at skatteinntektene for kommunesektoren skal utgjøre 40 pst. av de samlede inntektene. Det videreføres i 2018.

Det foreslås at den kommunale skattøren for 2018 holdes uendret på 11,8pst. Forslaget til skattører er da tilpasset en skatteandel på 40pst.

Deflator

I presentasjonen av kommuneopplegget i kommuneproposisjonen/statsbudsjettet fokuseres det på reelle endringer i kommunesektorens inntekter. Dette innebærer at man i statsbudsjettet prisjusterer kommunesektorens inntekter for anslått lønnsvekst og anslått prisvekst på varer/tjenester før man legger til realveksten. Deflatoren for kommunesektoren utarbeides i Finansdepartementet (FIN) i forbindelse med statsbudsjettet. Deflatoren består av en delindeks for lønnsvekst og en delindeks for kjøp av varer og tjenester. Lønnsvekst teller knapt 2/3 av deflatoren.

Følgende kostnadselementer er ikke dekket av deflatoren:

- Rentekostnader
- Pensjonskostnader er dekket i budsjettdeflatoren i den grad de øker i takt med lønnsveksten. Dersom pensjonskostnadene øker mer (eller mindre) enn lønnsveksten, fanges ikke dette opp av budsjettdeflatoren.
- Demografikostnader

Disse kostnadselementene må dekkes av veksten i frie inntekter.

Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter i 2018 legges det til grunn en pris- og lønnsvekst i kommunal sektor på 2,6 pst. Dette bygger bl.a. på et lønnsvekstanslag på 3 pst. i 2018. Kommunesektoren er kompensert for anslått pris- og lønnsvekst på 2,6 pst. innenfor de foreslåtte inntektsrammer for 2018.

Helsestasjon og skolehelsetjeneste:

Satsningen på helsestasjon og skolehelsetjeneste videreføres men økes ikke. Samlet har regjeringen styrket tjenesten med om lag 836 mill. kroner i perioden.

Ressurskrevende tjenester 2018

Formålet med toppfinansieringsordningen er å legge til rette for at kommunene kan gi et godt tjenestetilbud til mottakere som har krav på omfattende helse- og omsorgstjenester. Dette kan blant annet gjelde personer med psykisk utviklingshemming, fysisk funksjonshemmede, personer med rusmiddelproblemer og mennesker med psykiske lidelser.

I takt med at behovene til brukerne har økt, har kostnadene skutt i været. I 2004 var statens utgifter til ordningen 1,5 milliarder kroner. I 2016 er utgiftene økt til 8,6 milliarder kroner. Reelt sett er utgiftene mer enn tredoblet i perioden. Den underliggende veksten i ordningen er fortsatt sterk. På bakgrunn av utgiftsveksten de siste årene foreslår regjeringen å fortsette innstramningen av ordningen i 2018. Innslagspunktet prisjusteres med anslaget i veksten i lønnsutgiftene. I tillegg økes innslagspunktet med 50 000 kroner utover dette. Det nye innslagspunktet blir da 1,2 mill. kroner.

Kompensasjonsgraden foreslås uendret på 80pst.

Kommunene i Nordland

Vekst i frie inntekter fra 2017 til 2018

Fra 2017 til 2018 er det på landsbasis en nominell vekst i kommunenes frie inntekter på 2,6 prosent. Kommunene i Nordland anslås samlet sett å få en nominell vekst i de frie inntektene på 2,1 prosent.

I Nordland har 13 av 44 kommuner vekst som er høyere enn eller lik veksten på landsbasis. Størst vekst har Steigen kommune med 6,4 prosent, mens Røst kommune har lavest vekst med minus 1,5 prosent. I all hovedsak kan variasjonen i veksten mellom kommunene forklares med utvikling og endring i befolkningen, endringer i skjønnstilskuddet og endringer i inntektssystemet. For små kommuner kan mindre endringer gi store utslag i vekstprosenten.

Fylkesmennene har i ulik grad holdt tilbake skjønnsmidler til fordeling i løpet av året. Veksttallene på kommunenivå som presenteres her inkluderer ikke eventuelt tilbakeholdt skjønn, noe som kan påvirke vekstanslaget for den enkelte kommune.

Inntektssystemet

Frie inntekter består av rammetilskudd og skatteinntekter. Det er inntekter som kommunene og fylkeskommunene kan rå fritt over, uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regelverk. Nivået på de frie inntektene blir bestemt ut ifrå pris- og lønnsvekst, vekst i frie inntekter, innlemming av øremerkede tilskudd, satsinger over rammetilskuddet og korreksjon av rammetilskuddet for oppgaveendringer. Når nivået på samla frie inntekter for 2018 er

fastsatt, kommer en fram til størrelsen på samla rammetilskudd ved å trekke anslaget for skatteinntekter fra nivået på samla frie inntekter.

Det overordna formålet med inntektssystemet er å utjevne kommunene og fylkeskommunene sine forutsetninger for å gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne sine. Ved fordelinga av rammetilskuddet tar en hensyn til strukturelle forskjeller i kommuners og fylkeskommunenes kostnader (utgiftsutjevning) og forskjeller i skatteinntektene (skatteutjamning). Omfordelinga som følge av utgifts- og skatteutjamning blir utført i *innbyggertilskuddet*. Utgiftsutjevninga er grunnlagt med at demografiske, geografiske og sosiale tilhøve gir strukturelle kostnadsskilnader som kommunene og fylkeskommunene i liten grad kan påvirke. For at kommuneenheten skal kunne gi eit likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne sine, må en ta hensyn til slike strukturelle kostnadsforskjeller når de økonomiske rammene for den enkelte kommune og fylkeskommune blir fastsett. Eksempel på slike kostnadsskilnader er ulik aldersfordeling eller reiseavstand innenfor kommunen. For å oppnå ei rimelig utjamning av de økonomiske forutsetningene blir òg inntektene utjamna.

Skatteutjamninga omfatter inntekts- og formuesskatt fra personlige skatteytare og naturressursskatt fra kraftforetak. Inntektssystemet inneholder også tilskudd som utelukkede er grunnlagt ut fra regionalpolitiske målsettinger. Regionalpolitiske tilskudd til kommunene er *Nord-Norge- og Namdalstilskudd*, *småkommunetilskudd*, *distriktstilskudd Sør-Norge* og *storbytilskudd*. Kommuner med særlig høg befolkningsvekst får et eget *veksttilskudd*. I tillegg blir det gitt *skjønntilskudd* for å kompensere kommuner og fylkeskommuner for spesielle, lokale forhold som ikke blir fanget opp i den faste delen av inntektssystemet.

Rammetilskuddet

Beregning av rammetilskuddet er gjort med basis i Grønt heft – Beregningsteknisk dokumentasjon til St.prp. nr. 1 (2017-2018).

Nord-Norge- og Namdalstilskudd

Nord-Norge- og Namdalstilskuddet er et særskilt regionalpolitisk virkemiddel. Tilskuddet skal bidra til å gi kommuner i Nord-Norge og Namdalen muligheter til å gi et bedre tjenestetilbud enn kommuner ellers i landet. Tilskuddet skal også bidra til å muliggjøre en høg kommunal sysselsetting i områder med et konjunkturutsatt næringsliv.

Tilskuddet gis med en sats per innbygger, som differensieres mellom ulike områder. Satsene for 2018 er:

Kommuner i:	Kroner per innbygger
Nordland og Namdalen	1 710
Troms utenfor tiltakssonen	3 279
Tiltakssonen i Troms	3 864
Finnmark	8 008

Brønnøy kommune får 13 605 000 kroner i Nord-Norgetilskudd. Satsene er de samme som i 2017.

Innbyggertilskudd før omfordeling

Innbyggertilskudd blir først fordelt med et likt beløp per innbygger. Dette beløpet er 23 726 kroner i 2018, for Brønnøy kommune utgjør dette: 23 726 kroner * 7 970 innbyggere = 189 096 000 kroner.

Utgiftsutjevning (også omtalt under kostra/effektivitetsanalyser)

Innbyggerne i landets kommuner etterspør kommunale tjenester i ulik grad. I tillegg er det relativt store forskjeller mellom kommunene i hvor mye det koster å produsere og tilby de samme kommunale tjenestene. Målet med utgiftsutjevningen er å fange opp og korrigere for slike variasjoner. Det foretas en omfordeling i innbyggertilskuddet fra de kommunene som er billigere å drive enn landsgjennomsnittet, til de kommunene som er dyrere å drive enn landsgjennomsnittet. Under er en tabell som viser hvordan utgiftsutjevningen blir beregnet. Summen av alle kriteriene utgjør en indeks for beregnet utgiftsbehov som i neste trinn i beregningen brukes til å beregne kommunens trekk eller tillegg i innbyggertilskuddet.

	Antall	Utgifts- behovs- indeks	Pst. utslag	Tillegg/ fradrag i utgiftsutj 1000 kr
0-1 år	160	0,8959	-0,06 %	-225
2-5 år	366	0,9829	-0,24 %	-970
6-15 år	1.026	1,0703	1,86 %	7.438
16-22 år	778	1,1068	0,24 %	961
23-66 år	4.415	0,9633	-0,38 %	-1.516
67-79 år	865	1,0305	0,17 %	673
80-89 år	306	1,1435	1,09 %	4.350
over 90 år	54	0,8025	-0,75 %	-3.017
Basistillegg	0,6419	1,3077	0,58 %	2.325
Sone	84.910	2,7464	1,76 %	7.052
Nabo	17.367	1,2253	0,23 %	910
Landbrukskriterium	0,0030	1,9665	0,20 %	811
Innvandrere 6-15 år ekskl Skandinavia	80	1,0710	0,05 %	202
Norskfødte med innv foreld 6-15 år ekskl Skand				
Flyktninger uten integreringstilskudd	87	0,3895	-0,51 %	-2.050
Dødlighet	68	1,0940	0,42 %	1.696
Barn 0-15 med enslige forsørgere	246	1,3280	0,54 %	2.150
Lavinntekt	299	0,7588	-0,25 %	-993
Uføre 18-49 år	185	1,2947	0,19 %	766
Opphopningsindeks	0	0,8154	-0,18 %	-709
Urbanitetskriterium				
Aleneboende 30 - 66 år	629	0,9274	-0,14 %	-563
PU over 16 år	59	2,0049	4,85 %	19.407
Ikke-gifte 67 år og over	590	1,1403	0,63 %	2.531
Barn 1 år uten kontantstøtte	62	1,0086	0,01 %	59
Innbyggere med høyere utdanning	1.422	0,7128	-0,55 %	-2.182
1 Kostnadsindeks		1,09781	9,78 %	39.108
		39.108		
3 Nto.virkn. statl/priv. skoler				3.069
4 Sum utgiftsutj. mm (2+3)				42.177

Brønnøy kommune får altså kr. 42 177 i utgiftsutjevning (inkludert netto virkning statlig/private skoler) for 2018. Noe som betyr at våre innbyggere er vektet slik at de er 42,1 millioner dyrere enn en ”normalkommune”. For 2017 fikk Brønnøy 31,5 millioner i utgiftsutjevning. Hovedårsaken til den store økningen på 10,7 millioner er i hovedsak økt antall PU over 16 år. Dette kriteriet har bidratt til en økning på 8,3 millioner fra 2017 til 2018. I tillegg har kriteriet dødelighet økt med 1,4 millioner fra 2017 til 2018. Øvrige endringer er marginale.

Fra 2016 til 2017 tapte vi mye på endringer i vektingen av kriterier i forbindelse med nytt inntektssystem som ble vedtatt i 2016. Altså ikke at våre innbyggere ble noe «billigere» enn andre kommuner, men systemendringer.

Korreksjonsordningen for elever i statlige og private skoler

Enkelte kommuner har elever i statlige og private grunnskoler. Disse elevene har ikke kommunene utgifter for. Trekkordningen for statlige og private skoler medfører at kommuner med elever i statlige og private skoler trekkes et gitt beløp per elev for de elevene kommunene ikke yter grunnskole tjenester til. Summen av trekk fra kommuner med elever i statlige og private skoler fordeles ut igjen til alle landets kommuner etter kommunenes andel av beregnet utgiftsbehov (kostnadsnøkkelen). Korreksjonsordningen for elever i statlige og private skoler omfordeler midler fra kommuner med mange elever i statlige og private skoler til kommuner med få eller ingen elever i statlige og private skoler.

Inntektsgarantiordningen (INGAR)

Endringer i kriteriedata, befolkningsnedgang og systemendringer i inntektssystemet kan for enkeltkommuner føre til brå nedgang i rammetilskuddet fra et år til det neste. Inntektsgarantiordningen (INGAR) skal skjerme kommunene mot slike endringer.

Ordningen er utformet slik at ingen kommune skal ha en vekst i rammetilskuddet fra et år til det neste som er lavere enn 400 kroner under veksten på landsbasis, målt i kroner per innbygger. Ordningen finansieres ved et likt trekk per innbygger i alle landets kommuner.

Endringer som omfattes av inntektsgarantiordningen er strukturelle endringer i inntektssystemet, innlemming av øremerkede tilskudd, endringer i befolkningstall og kriteriedata, og endringer i regionalpolitiske tilskudd.

Endringer i skjønnstilskuddet, veksttilskuddet og i skatteinntektene eller skatteutjevningen inngår ikke i beregningsgrunnlaget for inntektsgarantiordningen.

Veksten i rammetilskuddet fra 2017 til 2018 er på landsbasis 704 kroner per innbygger. Dette innebærer at kommuner som har en vekst i rammetilskuddet som er lavere enn 304 kroner per innbygger, vil bli kompensert opp til denne vekstgrensen. Brønnøy kommunes vekst i rammetilskuddet fra 2017 til 2018 er kroner 408 per innbygger, noe som medfører at vi ikke får kompensert noe gjennom INGAR i 2018. Alle kommuner er med på å finansiere inntektsgarantiordningen og blir trukket med et likt beløp per innbygger i innbyggertilskuddet. For 2018 er trekket på 570 000 for Brønnøy.

Brønnøy har altså en økning på 408 kroner per innbygger. Når vi da ser at antall PU over 16 år bidrar til 8,3 millioner tilsvarende 1 041 per innbygger av denne økningen (på 408), så illustrerer det hvor mye vi i realiteten går ned i «ordinære» bevilgninger. Hvis ikke vi hadde økt inntekten til PU ville vi fått INGAR penger også for 2018.

Tilskudd med særskilt fordeling

Noen enkeltsaker fordeles ikke etter inntektssystemets ordinære kriterier, men gis en særskilt fordeling. For mer informasjon om hver enkelt sak, se tabell C-k I Grønt hefte.

Saker med særskilt fordeling for Brønnøy kommune:

Enkeltsaker	2017	2018
Helsestasjon/ skolehelsetjeneste/psykiatri (videreføring)	1 192 000	1 195 000 kr
Frivillighetssentraler	365 000	392 000 kr
Sum tilskudd med særskilt fordeling Brønnøy kommune		1 587 000 kr

Skjønnstilskudd

Skjønnstilskuddet blir brukt til å kompensere kommuner for spesielle lokale forhold som ikke fanges opp i den faste delen av inntektssystemet.

Kommunal- og regionaldepartementet fastsetter de fylkesvise rammene, mens fylkesmannen foretar fordelingen til den enkelte kommune. Brønnøy kommune fikk 116 000 for 2018. Noen av områdene som er søkt midler til er foreløpig ikke fordelt.

Oppsummert totalt rammetilskudd ekskl. inntektsutjevning:

	2017	2018
Nord-Norge tilskudd	13 615 000	13 605 000
Innbyggertilskudd	184 940 000	189 096 000
Utgiftsutjevning	31 544 000	42 177 000
INGAR	7 585 000	- 570 000
Tilskudd med særlig fordeling	1 782 000	1 587 000
Skjønnstilskuddet	3 474 000	116 000
Totalt rammetilskudd ekskl. inntektsutjevning	242 940 000	246 011 000

Skatt

Forslag til kommunale og fylkeskommunale skattører er fremmet i St.prp. nr. 1 Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

Skatt for Brønnøy er for 2018 beregnet til kr. **189 223 000**.

Inntektsutjevning

Skatteutjevningen jevner delvis ut forskjeller i skatteinntekter mellom kommunene. Skatteutjevningen for kommunene omfatter inntekts- og formuesskatt fra personlige skatteyttere og naturressursskatt fra kraftforetak. Kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet blir kompenserte for 60 pst. av differansen mellom egen skatteinnngang

og landsgjennomsnittet. Kommuner med skatteinngang over landsgjennomsnittet blir trukket for 60 pst. av differansen mellom egen skatteinngang og landsgjennomsnittet.

Kommuner med skatteinntekter under 90 pst. av landsgjennomsnittet blir i tillegg kompensert for 35 pst. av differansen mellom egne skatteinntekter og 90 pst. av landsgjennomsnittet.

Finansieringen av tilleggskompensasjonen skjer ved at hver kommune blir trukket med et likt beløp pr. innbygger.

Skatteutjevningen for hver kommune blir beregnet fortløpende ti ganger i året, etter hvert som skatteinngangen foreligger og trukket eller tillegg i skatteutjamninga blir avregnet mot kommunens utbetaling av rammetilskudd.

Netto inntektsutjevning er for Brønnøy kommune i 2018 beregnet til **36 106 000** kroner, denne endres ettersom skatteinngangen øker eller reduseres i forhold til anslaget. Øker skatteinngangen med 1 million, minker inntektsutjevningen med ca 900 000.

Oppsummering frie inntekter:

	2017	2018
Rammetilskudd ekskl. inntektsutjevning	242 940 000	246 011 000
Skatt på inntekt og formue	185 231 000	189 223 000
Netto inntektsutjevning	35 303 000	36 106 000
Sum	463 300 000	471 300 000

Som tallene viser øker kommunens frie inntekter med 8 millioner. Dette skal blant annet dekke lønns og prisvekst på 8 millioner, 4,3 millioner i rest lønnsoppgjør fra 2017 og økte utgifter knyttet til endringer i utgiftsutjevningen på 10,7 millioner kroner. I «tillegg» skal det altså i følge statsbudsjettet gi: *En god og forutsigbar kommuneøkonomi er viktig for at kommunene og fylkeskommunene skal kunne ivareta sine oppgaver. Regjeringens forslag til kommuneopplegg for 2018 legger til rette for at kommunesektoren kan tilby flere og bedre tjenester.* Vår andel av økningen til kommunesektoren skulle utgjort ca 6 millioner.

Økonomiske nøkkeltall

Fra 2001 ble samtlige kommuner i Norge pålagt å innrapportere regnskaps- og tjenstedata til SSB. Disse KOSTRA-tallene kan gi indikasjoner på hvordan kommunens prioriteringer og status er sammenlignet med andre kommuner. Det er verdt å merke seg at disse dataene ikke gir absolutte svar, men grunnlag for drøftinger basert på sammenligninger med andre kommuner. Flere data/ sammenligninger kan en finne på SSB.no.

Finansielle nøkkeltall.

	Brønnøy	Gruppe 11	Nordland	Landet
	2016	2016	2016	2016
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	5	2,8	3,3	4,1
Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter	5,2	4,1	4,1	4
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	92,2	87,6	79,6	83,1
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	235,2	226,9	230,8	215,7
- herav Pensjonsforpliktelse i prosent av brutto driftsinntekter	129,9	124,8	133,7	114,5
Eiendomsskatt i % av brutto driftsinntekter	3,7	3,6	4,6	3,2
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger				

	60.910	58.361	62.043	54.411
Netto driftsresultat i kroner per innbygger	4.651	2.448	3.037	3.319
Frie inntekter i kroner per innbygger	57.525	53.962	56.396	52.158
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	85.472	76.850	73.361	67.036
Pensjonsforpliktelse i kroner per innbygger	120.443	109.512	123.218	92.340

Netto driftsresultat for Brønnøy er for første gang på mange år meget positivt for kommunen. 2017 skal også fremstå med positive tall da kuttene/inntektsøkningene er iverksatt og gjennomført.

Lånegjelden er fortsatt høyere enn andre sammenlignbare kommuner. Både netto lånegjeld og langsiktig gjeld i prosent av driftsinntekter viser dette. Avstanden til andre kommuner har økt det siste året og ligger nå på 8 622 (gruppe 11) og 12 111 (nordland) Forhåpentligvis vil dette, med en moderat låneramme (jamfør økonomiplan), reduseres i løpet av økonomiplanperioden. I totale kroner utgjør vår lånegjeld 68,6 millioner mer enn gruppe 11 og 96,4 millioner mer enn nordland. Dette får store utslag på den løpende driften, når vi vet at hver 10 million utgjør ca 650 000 kroner.

Tallene viser også at Brønnøy kommune har en høy pensjonsforpliktelse enn gruppe 11, noe som medfører høyere pensjonspremie.

Vi henter inn omtrent på snittet i eiendomsskatt sammenlignet med andre kommuner i gruppe 11, men vi må huske at dette er basert på 2016 tall. For 2017 vil dette endre seg og vi vil etter 2017 tallene er gjort kjent trolig være over snittet. Dette er den eneste skatteinntekten som er direkte påvirkbar av kommunen selv.

Netto driftsutgifter er vesentlig høyere for Brønnøy enn landet. Dette er tall som ikke er korrigert for utgiftsutjevning. Tallene blir omtalt under kostra/effektivitetsanalyse. Noe som er verdt å merke seg er at netto driftsutgifter per innbygger er redusert fra 62 317 i 2015 til 60 910 i 2016.

Prioritering

	Brønnøy	Kostra gruppe 11	Nordland	Landet
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i % av totale netto driftsutg, konsern	9,2	7,9	9,4	8,1
Netto driftsutgifter, barnehage, i % av totale netto driftsutgifter, konsern	13,3	12,8	11,7	14,6
Netto driftsutgifter, grunnskoleopplæring, i % av totale netto driftsutgifter, konsern	24,8	24,2	22,5	24,1
Netto driftsutgifter, helse og omsorg, i % av totale netto driftsutgifter, konsern	37,7	38,5	38,5	36,1
Netto driftsutgifter, sosialtj., i % av totale netto driftsutgifter, konsern	7	5,3	5,7	5,8

Netto driftsutgifter, barnevern, i % av totale netto driftsutgifter, konsern	3,3	3,4	3,4	3,6
Netto driftsutg, fys.planl./kult.minne/natur/nærmiljø, i % av totale netto driftsutg, konsern	1,2	0,9	1	1,2
Netto driftsutgifter, kultur, i % av totale netto driftsutgifter, konsern	2,4	3,4	3,7	3,9
Netto driftsutgifter, kirke, i % av totale netto driftsutgifter, konsern	0,9	1,2	1,2	1,2
Netto driftsutgifter, samferdsel, i % av totale netto driftsutgifter, konsern	2	2,1	2,6	1,7
Netto driftsutgifter, næring, i % av totale netto driftsutgifter, konsern	0,9	0,1	0	0
Netto driftsutgifter, brann og ulykkesvern, i % av totale netto driftsutg, konsern	1,8	1,6	1,6	1,5
Netto driftsutgifter, administrasjon og styring, i kr. pr. innb., konsern	5631	4608	5852	4382

Tabellen er en indikasjon på prioriteringer i Brønnøy, altså hvordan vi internt fordeler våre midler mellom sektorene. Brønnøy bruker altså 86,1 % av totale midler til pleie/omsorg, sosial, helse, grunnskole og barnehage. Administrasjon og styring burde vært korrigert ned med ca 7 millioner på grunn av ufordelte kostnader i 2016. Dette er rettet opp i 2017.

Dekningsgrad.

Dekningsgrad				
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	92,5	91,5	92,4	91,5
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	8,7	8,3	9,6	7,8
Legeårsverk pr 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	15,1	11,8	13	10,7
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	12,2	9,7	11,1	9,2
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100	96	95,2	94,9
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	15,2	10,9	14	13
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år	4,7	:	:	4
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-17 år	6,1	:	5,8	4,9
Sykel-, gangveier/turstier mv. m/kom. driftsansvar per 10 000 innb.	43	29	49	43
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere	27	23	28	21
Årsverk i brann- og ulykkesvern pr. 1000 innbyggere	0,47	..	0,51	0,59

Det er marginale endringer fra 2015 når det gjelder dekningsgrad. Selv etter vedtatte kutt og gjennomføring av disse.

Gebyrer

	Brønnøy	Gruppe 11	Nordland	Landet
	2016	2016	2016	2016
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1)	2302	3071	3769	3441
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva.	2788	3624	2969	3840

(gjelder rapporteringsåret+1)				
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1)	3251	2684	2995	2716
Årsgebyr for septiktømming - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1)	1664	1325	1258	1456
Saksbeh.gebyr, privat reg.plan, boligformål. jf. PBL-08 § 33-1.	29430	..	30696	63224
Saksbeh.gebyret for oppføring av enebolig, jf. PBL-08 §20-1 a	8000	..	8608	12605
Standardgebyr for oppmålingsforetning for areal tilsvarende en boligtomt 750 m2.	11540	..	15398	16781
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret +1)	395	433	475	441

KOSTRA- og effektivitetsanalyse

Telemarksforskning har utarbeidet en KOSTRA- og effektivitetsanalyse som skal illustrere hvordan kommunens ressursbruk på sentrale tjenesteområder harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser, dvs. vi tar hensyn til både beregnet utgiftsbehov og reelt inntektsnivå .

Analysen viser at Brønnøy kommune, på de sentrale tjenesteområdene som inngår i inntektssystemet, lå tilnærmet på landsgjennomsnittet i 2016. Beregningene viser at Brønnøy kommune hadde merutgifter på om lag 0,7 mill. kr i forhold til kommunens «normerte og inntektsjusterte utgiftsnivå» i 2016. I 2015 lå vi 31 millioner over snittkommunen. Da er tallene korrigerert for at Brønnøy har et høyere beregnet utgiftsbehov enn gjennomsnittskommunen»..

Tjenesteområde	Mer-/mindreutgift 2016 (mill. kr) ift.	
	Landsgjennomsnittet	«Normert og inntektsjustert utgiftsnivå»*
Barnehage	0,0	-3,4
Administrasjon	12,0	7,6
Grunnskole	14,2	0,6
Pleie og omsorg	19,4	-16,4
Kommunehelse	11,2	7,9
Barnevern	0,7	-0,8
Sosialtjeneste	1,8	5,3
Sum	59,2	0,7

Tallene må justeres for ca 7 millioner som er ført feilaktig på administrasjon i 2016. Dette er for 2017 korrigerert. Pleie og omsorg ville fått ca 3,5 millioner av dette, mens grunnskole ville fått ca 2,5 millioner. Resten ville fordelt seg jevnt på øvrige områder.

Kostratallene viser at Brønnøy kommune, på de sentrale tjenesteområdene som inngår i inntektssystemet, hadde merutgifter i forhold til landsgjennomsnittet på 59,2 mill. kr i 2016. Tabellen korrigerer opprinnelige KOSTRA tall for at det innen gitte tjenesteområder tas høyde for forskjeller i utgiftsbehov mellom kommuner. Den faktiske ressursbruken på ulike tjenesteområder ses i sammenheng med et nivå som vi kaller normert utgiftsbehov (basert på

kommunens verdi på aktuell delkostandsnøkkel innenfor inntektssystemet). Det beregnes da et mer-/mindreforbruk målt mot dette normerte utgiftsnivået. Tabellen viser altså at Brønnøy kommune brukte 0,7 millioner (i 2016) mer enn hva som er hva som kan forklares gjennom kommunens demografi og utgiftsbehov. Dette tallet er altså en kraftig forbedring fra 2015 da vi lå 31 millioner over. ***Forhåpentligvis vil vi etter 2017 tallene ligge under normert utgiftsnivå og vi vil være mer effektive enn midlene vi får fra staten skulle tilsi.***

Fortsatt utfordringer

Som tallene viser har vi fortsatt for høyt utgiftsnivå knyttet til særlig to områder. Kommnehelse og sosialtjenesten. Kommnehelse skal i løpet av 2018 ta ned nivået slik at Brønnøy nærmer seg et utgiftsnivå som er tilpasset det vi får i overføringer til dette området. Da vil det gjenstå ett området hvor kommunen bruker for mye midler i forhold til det som staten betaler for å drive tjenesten. Dette er da sosialtjenesten.

Hva som gir utslag på sosialtjeneste indeksen:

Kriterier	Vekter	Utgiftsbehovs- indeks	Bidrag til «hovedindeks»
Innb. 16-66 år	0,1759	0,9798	-0,4 %
Flyktninger uten integreringstilskudd	0,0948	0,3470	-6,2 %
Uføre	0,0924	1,3950	3,7 %
Opphopningsindeksen	0,2793	0,7068	-8,2 %
Urbanitetskriteriet	0,3575	0,7002	-10,7 %
Kostnadsindeks	1,0000	0,7820	-21,8 %

Vi har for store sosialhjelpskostnader i Brønnøy når det korrigeres for at vi har en lav indeks innen sosialtjenesten. Tabellen sier at vi skal bruke 22 % mindre til tjenesten enn en snittkommune, noe vi ikke gjør. Merforbruket korrigert for kostnadsindeksen er for 2016 altså på 5,3 millioner. Det er ikke noe som tilsier at dette blir redusert i løpet av 2017 eller 2018.

Demografiske forhold / utvikling

Fremtidig befolkningsvekst vil kunne si noe om hvor kommunen bør forberedes seg på at det kommer større behov som må løses med mer effektiv drift eller økte rammer. SSB sine anslag for Brønnøy er for de neste fire årene:

	2017	2018	2019	2020	2021
0-5 år	550	544	555	556	556
6-15 år	1 049	1 040	1 042	1 039	1 044
16-66 år	5 226	5 267	5 257	5 285	5 299
67-79 år	839	877	911	944	990
80-89 år	301	312	309	316	304
90 år og eldre	53	55	60	69	74
Totalt	8 018	8 095	8 134	8 209	8 267
0-66 år	6 825	6 851	6 854	6 880	6 899
67 år +	1 193	1 244	1 280	1 329	1 368

Som tabellen viser får vi en økning for aldersgruppen over 67 år. Vi får samtidig en marginal nedgang på aldersgruppen 0 -16 år.

	2017	2018	2019	2020	2021
0-5 år	100	99	101	101	101
6-15 år	100	99	99	99	100
16-66 år	100	101	101	101	101
67-79 år	100	105	109	113	118
80-89 år	100	104	103	105	101
90 år og eldre	100	104	113	130	140
Totalt	100	101	101	102	103
0-66 år	100	100	100	101	101
67 år +	100	104	107	111	115

Fra 2017 til 2021 anslår SSB («4M»), som er midt på treet anslaget) en befolkningsvekst for Brønnøy på rundt 3 prosent. Det er imidlertid betydelig variasjon i anslått endring innen de ulike aldersgruppene.

- I aldersgruppene under 66 år er det anslått en vekst på ca. 1 prosent, mens det i aldersgruppene over 67 år er anslått en vekst på ca. 15 prosent.

	Anslått endring i folketall 2017		Mer-/mindreutgift 2018 (mill. kr)
	Personer	%	
0-5 år	-6	-1,1	-1,4
6-15 år	-9	-0,9	-1,3
16-66 år	41	0,8	0,8
67-79 år	38	4,5	2,1
80-89 år	11	3,7	2,0
90 år og eldre	2	3,8	0,7
Sum	77	1,0	2,9

På bakgrunn av SSBs framskrivninger for 2017, er det beregnet at Brønnøy kommune kan få merutgifter på om lag 2,9 mill. kr i 2018 (hvorav rundt 2,1 mill. kr må dekkes innenfor de frie inntekter). Vekst i aldersgruppene 67-79 år og 80-89 år trekker spesielt i retning av økte demografikostnader for Brønnøy i 2018.

Hvordan påvirkes kommunens utgifter av den demografiske utviklingen?

Innbyggertallsutvikling og alderssammensetning har stor betydning for nivået på de statlige overføringene. Meningen er at rammetilskuddet skal reflektere at de ulike aldersgruppene ikke koster kommunekassen det samme. Yrkesaktive mennesker klarer seg i hovedsak selv, mens de yngste skal ha barnehage og skoleplass. De eldste gir kostnader på helse og omsorgstjenestene. Samtidig er det ikke sikkert at en kommune får reduserte kostnader i tjenestetilbudet på grunn av demografiske endringer. Kommunen vil da oppleve at det blir mindre penger til rådighet.

Beregnete mer- og mindreutgifter frem til 2021 knyttet til den demografiske utviklingen

Under er det beregnet demografikostnader i perioden 2018-2021 (basert på opplegget fra TBU).

	2018	2019	2020	2021	2018-2021
0-5 år	-1,4	1,8	-0,3	-0,3	-0,2
6-15 år	-1,3	0,3	-0,4	0,7	-0,7
16-66 år	0,8	-0,3	0,4	0,3	1,2
67-79 år	2,1	1,9	1,9	2,6	8,5
80-89 år	2,0	-0,5	1,3	-2,2	0,5
90 år og eldre	0,7	1,7	3,1	1,7	7,2
Sum	2,9	4,9	5,8	2,9	16,5

I perioden 2018-2021 anslås Brønnøy kommune å få økte demografikostnader på om lag 16,5 mill. kr. Færre barn og unge i aldersgruppene 0-5 år og 6-15 år trekker isolert sett i retning av reduserte utgifter til barnehage og grunnskole. Flere eldre i aldersgruppene over 67 år bidrar isolert sett til økte utgifter til pleie- og omsorgstjenestene.

Dette viser altså at Brønnøy vil ha økte demografiskostnader på ca 16,5 millioner frem til 2021. Forutsetningene i planarbeidet er at dette blir kompensert gjennom økninger i frie inntekter. Det bør uansett være fokus på hvordan kommunen skal ruste seg til å være i stand til å ta vare på en stadig økende andel eldre.

Budsjettarbeid 2016 med økonomiplan

Register for betinget godkjenning og kontroll (ROBEK)

ROBEK - registeret ble først og fremst etablert i forbindelse med omlegging av økonomireglementet for kommunene gjennom Stortingets endringer i kommuneloven med virkning fra 01.01.2001. Her fikk kommunene først og fremst økte fullmakter til å styre egen økonomi. Unntaket var kommuner som ikke klarte å få vedtatt ett budsjett eller økonomiplan i balanse eller ikke klarte å dekke inn regnskapsmessige underskudd innen for lovens rammer. De kommuner som kom inn under kriteriene i § 60 i kommuneloven skulle meldes inn i Register for betinget godkjenning og kontroll (ROBEK).

Konsekvensene av registreringen var at disse kommunene ikke lenger kunne fatte lovlig vedtak om budsjett, opptak av lån eller langvarig leie av driftsmidler uten Fylkesmannens godkjenning.

Utgangspunktet var at ROBEK - registrering skulle representere en form for " riset bak speilet" for kommuner som ikke klarte å drive en seriøs og langsiktig økonomiforvaltning. Brønnøy kommune er fortsatt innmeldt i ROBEK, men vil med stor sannsynlighet meldes ut etter at regnskap 2017 er fremlagt.

Lønnsvekst og prisvekst

I statsbudsjettet er det beregnet deflatoren (lønns og prisvekst) på 2,6 %. Dette er tatt høyde for i budsjettet. Utfordringen er at deflatoren beregnes ut fra en vektning mellom pris og lønn som ikke er riktig for Brønnøy kommune.

Pensjonsutgifter

Prosentsatsen er regulert i tråd med oppgaver fra Kommunal Landspensjonskasse og Statens Pensjonskasse om forventede pensjonskostnader i 2018. Anslagene er noe usikre og er basert på forventninger om rente, avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Det er verdt å merke seg

at kommunens utgifter til pensjon i 2018 er høyere enn det som kostnadsføres i regnskapet, jfr. gjeldende regelverk rundt amortisering og premieavvik. Vi betaler ca 19 % (+ 2 % av ansatte selv) og regnskapsfører ca 16,5% pensjon.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt er budsjettert med ca. kr. 32,5 millioner i 2018 noe som betyr 7 promille. Brønnøy kommune ligger da på maksimal eiendomsskatt både for private, næring og verker/bruk.

Renter

Det er budsjettert med kr. 17 800 000 i renteutgifter for 2018. Det er her lagt til grunn 3,9 % rente på 1/3 av låneporteføljen (fast rente swap rente) og 1,5 % på 2/3 av låneporteføljen. Fordelingen er innenfor rammene av vedtatt i Finansreglement. Det er videre budsjettert med kr. 3 000 000 i renteinntekter basert på erfaringstall. Dette inkluderer renter fra HK og startlån.

Likviditetslån

Brønnøy kommunes justerte arbeidskapital er ikke noe hyggelig lesning. Kommunen har i flere år tæret på midler som burde vært avsatt til enten bundne fond eller vedtatte investeringer. Den negative arbeidskapitalen er i kraftig forbedring og med gode driftsår i 2017 og 2018 vil det ikke bli nødvendig med likviditetslån.

Justert arbeidskapital	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Omløpsmidler	105 310	107 486	158 005	96 047	122 428	123 772
- Bundne fond	38 947	43 068	37 722	39 662	27 451	29 989
- Ubrukte lånemidler	31 330	33 002	85 379	70 512	62 276	28 141
- Kortsiktig gjeld	67 722	73 404	91 576	76 818	112 670	97 467
Sum	-32 689	-41 988	-56 672	-90 945	- 79 969	-31 825

Dette betyr at kommunen ville manglet 31,8 millioner hvis vi skulle:

- Gjennomført alle vedtatte og opplånte investeringer
- Brukt alle bundne fond (eller øremerket dette med egne bankkontier)
- Innfridd kortsiktig gjeld, i hovedsak må den innfris innen ett år.

Utbytte

Ordinært utbytte fra Helgelandskraft A/S er budsjettert med kr. 3 500 000, TTS med 500 000 og Norsk Havbrukssenter med 1 million. Dette er ca anslag og de 5 millionene benyttes i driften. Helgelandskraft A/S betaler også rente og avdrag på et ansvarlig lån. Brønnøy kommunes andel er for 2018 på ca. 2,1 million kr. Disse inntektene må i sin helhet legges inn i investeringsbudsjettet.

Avdrag på lån

Avdrag er budsjettert med kr. 27 500 000, noe som er tilnærmet likt beregnet minste tillatte avdrag med forenklet metode. Det er vedtatt i kommunestyret at avdragene skal ligge på dette nivået.

Bruk av disposisjonsfond og engangspenger

Kommunens disposisjonsfond er i null. Men det er i budsjettet forutsatt en bruk av 1,5 millioner av integreringsmidler som mottas i 2017.

Pensjon

Kommunen burde hatt fond stående som tilsvarte det amortiserte premieavviket (tidligere betalte, men ikke regnskapsførte pensjoner). Situasjonen er nå den at kommunen har et økende negativt premieavvik i balansen, uten noe fond som motpost. Dette får likviditetsmessige konsekvenser. Kommunen vil også få økte pensjonskostnader i årene framover, noe en bør tilstrebe og bygge opp fond for å dekke. Amortisert premieavvik (betalt, men ikke regnskapsført) utgjorde pr. utgangen av 2016 ca. kr. 30 millioner kroner. Dette belastes regnskapet med ca 6 millioner i året. Det betyr at vi for 2018 belaster regnskapet med 2018 pensjon + 6 millioner av gammel pensjon. I prosent betaler vi ca 19 % av lønn i pensjon.

Balanse i økonomien

Kommunen har tidligere år hatt for høyt driftsnivå i forhold til de inntektene kommunen genererer. Fra 2016 har dette snudd, noe som bekreftes gjennom rapporten fra telemarksforskning/kostratall. For 2017 og budsjettåret 2018 vil tallene også være positive, og det skal genereres et overskudd. Vi har foreløpig ingen frie fond, men dette skal da forbedres gjennom overskudd i 2017 og 2018.

Flere områder har for 2018 fått økt rammen sin på bakgrunn av budsjettprosessen. Dette gjelder følgende:

Behov for styrking/korrigerings	
<i>Legekantor/helse, gjelder kun 2018 fra 2019 er styrkingen fjernet</i>	2 000 000
<i>Inntektssvikt sykehjem</i>	400 000
<i>Barnevern</i>	800 000
<i>Alarmsentral brann/lisenser teknisk</i>	125 000
<i>Regionale tjenester</i>	250 000
<i>Salhushall drift</i>	1 100 000
<i>Økt behov for kjøp av jordmortjeneste</i>	100 000
<i>Boligsosial handlingsplan og integrering, eiendom(dekkes av integreringsmidler)</i>	560 000
<i>Integrering, flyktningetjenesten(dekkes av integreringsmidler)</i>	1 000 000
<i>Økning spesialpedagogiske tiltak i bhg og deler av oppvekstplan</i>	1 000 000
<i>ROP økt brukermasse</i>	275 000
<i>Totalt</i>	7 610 000

- 400 000, det anslås en betydelig inntektssvikt i vederlag for beboere i institusjon på ca 350 000, mens de burde økes med ca 400 000 jamfør deflator.
- 800 000, barnevernet behovet er knyttet til overtakelse av omsorg, høye reiseutgifter og hotellopphold som følge av ruteendring fra Widerøe samt mer bruk av tolkeutgifter. I tillegg ligger det krav om å opprette barnevernsvakt, dette vil være operativt i 2018
- 125 000 til dekning av økning i pålagt kostnadsandel for nødnett og bruk av 110 tjenesten. Behovet er på ca 250 000

- 250 000 regionale tjenester, det vi må betale til eksterne aktører øker årlig.
- 1.100.000,- Salthushall; byggdrift og renhold, reelt behov beregnet i forhold til areal og teknisk utrustning; 1.500.000,-
- 100 000, dyrere jordmortjenester og økte krav knyttet til barseloppfølging og hjemmebesøk.
- 560.000,- stillingsressurs for boligoppfølging som fordeles i forhold til boligsosiale behov og behov i forbindelse med bosetting/integrering. Forbedret boligoppfølging er et tiltak som vil gi positive effekter både for beboere og boligmasse, og ressurser til boligoppfølgings-tiltak er foreslått uavhengig i både Boligsosialhandlingsplan og Bosettings- og integrerings-plan. Vil gi direkte positive effekter for brukere/beboere ved bedre mestringsfølelse, forbedret integrering, tidligere detektering av utfordringer knyttet til bolig og det å bo i egen bolig mv. Direkte positive effekter for boligmasse ved tidligere detektering av begynnende skader, feilbruk mv, og nylige eksempler på store renoveringsbehov samt boligbrann kan kanskje unngås i større grad i fremtiden.
- 500 000 oppvekstplan: Satsingsområder IKT, lesing, medvirkning, psykisk helse, foreldresamarbeid. Både språksatsinga og IKT, vil medføre en kostnad for å drifte nettverk for erfaringsutveksling og læring, spesielt vikarkostnader. Psykisk helse; samhandling og koordinering, videreføring av LOS-funksjonen.
- 500 000, til spesialpedagogiske tiltak i barnehage, nye sakkyndige vurderinger viser en økning i behov for 2018. Dette er lovpålagte rettigheter, og det vil bli krevende å holde seg innenfor ramme.
- 1 000 000 integrering, det er et veldig stramt budsjett for bosetting og integrering i 2018 og vil ha utfordringer med å holde enkelte poster i budsjettet. Tjenesten må tilføres ressurser for å kunne løse oppdraget som og dekke merkostnader som følge av økt bosetting
- 2750 000 til ROP grunnet økt brukermasse. Generelt er driftsnivået svært høyt, utfordringer her er at vi er avhengige av prosjektmidler og prosjektstillinger for å kunne holde det høye driftsnivået som flere tjenester krever. Rus- og psykisk helsetjeneste ligger på et uforholdsmessig høyt nivå knyttet til den faste bemanningen.

Utover dette er det justert det for tiltak som f.eks(detaljer finnes i den vedlagte konsekvensjustere fordelingen):

- Det gjennomføres ikke valg i 2018
- Lønnsoppgjør for 2017
- Pensjon legges til områdene i sin helhet
- Tidlig innsats, føringer over statsbudsjettet.

- Interne føringer
- Resterende av tidligere vedtatte kutt
 - Helårsvirkning næringssjef 400 000
 - Private barnhager på grunn av nedbemanning på kommunale bhg 2 500 000
 - Vedtatt effektivisering IKT 500 000

Budsjettarbeidet for 2018 viser at kuttene og inntektsøkningene som ble vedtatt for budsjett 2016 har hatt stor effekt. For 2018 er det lagt opp til et overskudd på ca 11,4 millioner noe som medfører at kommunen kan opparbeide seg en økonomisk handlefrihet gjennom udisponerte midler.

TBU har tidligere gjort beregninger som indikerer at netto driftsresultatet over tid bør ligge på om lag 1,75 prosent av driftsinntektene for at kommuner og fylkeskommuner skal sitte igjen med tilstrekkelige midler til avsetninger og investeringer. Fra og med 2017 anbefaler TBU at nivået på netto driftsresultat for kommunesektoren bør justeres til 2 prosent av inntektene.

Kommunen bør ha som målsetting at kommunen gjenvinner sin økonomiske handlefrihet og oppnå et positivt nettodriftsresultat framover. Netto driftsresultat er før avsetninger og bruk av fond.

Demografiutfordringene som er nevnt i dokumentet kan medføre at forutsetningene endres i planperioden. Som tallene viser så vil Brønnøy har relativt mange flere i alderen som tilsier at de trenger pleie. Har kommunen kapasitet til dette med dagens bygningsmasse? Dagens bemanning? Vil de anslåtte 16,5 millioner i merkostnad knyttet til demografiendringer til 2021 bli finansiert av staten? Hvor mye av dette kan dekkes gjennom økt IKT satsning og fornying?

Selv om kommunen med de gjennomførte kuttene og inntektsøkningene står frem med en sunn økonomi må man på grunn av stadige endringer i rammeverk og demografi fortsette å se etter effektiviseringsløsninger. Eiendomsskatten er også på maks og dette er noe det er bred politisk enighet om at skal endres når økonomien er under kontroll igjen. Det ser positivt ut for 2017 og 2018, men kommunen er fortsatt sårbar for endringer som vil skje. Spesielt endringer i eiendomsskatt knyttet til verker/bruk samt diskusjoner rundt innføring av bemanningsnorm i barnehagene skaper store økonomiske bekymringer.

Informasjonen gitt i dette dokumentet fører til følgende økonomiplan:

Økonomiplan 2018 - 2021				
<i>(Tall i 1000 kr)</i>	2018	2019	2020	2021
Frie inntekter	-471.786	-471.786	-471.786	-471.786
Skjønnsmidler	-116	-1.500	-1.500	-1.500
Eiendomsskatt	-30.000	-26.700	-26.700	-26.700
Konsesjonskraft	-200	-400	-600	-600
Rentekompensasjon	-3.900	-3.900	-3.900	-3.900
Vertskommunetilskudd	-8.295	-8.295	-8.295	-8.295
Integreringstilskudd	-22.060	-21.000	-21.000	-21.000
Andre statlige overf, Toppfinansieringordn	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500
SUM FRIE INNTEKTER	-543.857	-541.081	-541.281	-541.281
Renteinntekter	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000

Renteutgifter eksisterende lån	17.800	17.726	17.683	17.660
Rentereduksjon innbetalte lån	-413	-363	-424	-455
Renteutgifter nye lån	338	320	401	0
Netto renteutgifter/-inntekter	14.726	14.683	14.660	14.204
Avdragsutgifter eksisterende lån	27.500	28.252	28.963	30.350
Avdragsutgifter - nye lån		712	890	0
Netto avdragsutgifter	27.500	28.963	29.853	30.350
Netto rente og avdragsutgifter	42.226	43.646	44.513	44.554
Utbytte	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Økt eiendomsskatt HK og konsesjonskraft	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
Avskrivninger	-3.971	-3.971	-3.971	-3.971
TIL FORDELING	-513.102	-508.906	-508.239	-508.198
<i>Til ansvarsområdene:</i>				
Ansvar 253 Oppvekst	212.389	212.389	212.389	212.389
Ansvar 217 Helse og velferd	82.876	80.876	80.876	80.876
Ansvar 218 Hjemmebaserte tjenester	91.250	91.250	91.250	91.250
Ansvar 221 Teknisk drift	18.403	18.403	18.403	18.403
Økonomi/stab	29.168	29.168	29.168	29.168
Plan/utvikling	9.390	9.390	9.390	9.390
Kirke	4.102	4.102	4.102	4.102
Eiendom	20.466	20.466	20.466	20.466
IKT	16.674	16.074	16.074	16.074
Sum fordelt til driftsrammer	484.718	482.118	482.118	482.118
Innsparinger 2018 private bhg	0	-1.500	-1.500	-1.500
Avsetning til DF	0	0	0	0
<i>Likviditetslån</i>		0	0	0
Pensjon ufordelt	0	0	0	0
Tidligere inntektsført premieavvik	6.000	6.000	6.000	6.000
Anslått lønnsvekst 2016	0	0	0	0
Anslått lønns/prisvekst 2017 ikke fordelt	3.000	3.000	3.000	3.000
Anslått lønnsvekst 2018	8.000	8.000	8.000	8.000
<i>Innsparinger i løpet av 2018</i>		?	?	?
Balanse	-11.384	-11.288	-10.621	-10.580

Oppsummert forutsetninger i økonomiplanen:

- All prisstigning og lønnsvekst i planperioden dekkes fra sentrale inntekter. Dermed økes ikke frie inntekter, men heller ikke driftsutgiftene.
- Renten er satt til 1,5 % i planperioden
- Det er lagt inn et kutt rettet mot helse/legekontor på 2 millioner fra 2019
- Eiendomsskatten beholdes på 7 promille i 2018 og reduseres til 6 promille i resten av økonomiplanperioden.

Usikkerhet

Økonomiplanen inneholder flere punkter som det er knyttet stor usikkerhet rundt.

- Lønnsoppgjøret og pensjon, hvor dyrt blir dette i 2018 og har vi satt av tilstrekkelig.
- Egenandelen, som i planperioden er satt til null, i forbindelse med DMS
- Oppdrettsfond, dette vil svært sannsynlig medføre økte inntekter, men hvor mye og når kommer inntekten.
- Kommunen har ikke fått frie midler vi mener vi har krav på knyttet til om vi er frivillig alene eller ikke. Vi mener at vi har fått ca 2 millioner for lite for 2018.
- Knappe ressursrammer, vil driften stabilisere seg på dagens nivå etter store innsparinger
- **Endringer i skattlegging av verker og bruk fra 2019. Dette kan medføre en inntektssvikt på i overkant av 3 millioner for Brønnøy.**
- **Bemanningsnorm for barnehager i Norge. Dette utredes og kan medføre at Brønnøy må gå tilbake til bemanningen som var før kuttvedtakene. Det vil bety en økt utgift på ca 9,5 millioner, hvorav ca 5 millioner er til kommunale barnehager og 4,5 millioner er til private barnehager.**

De to siste punktene er de to mest alvorlige usikre elementene i planperioden og er av så stor betydning at rådmannen avventer resultatet av disse før eiendomsskatten tas ned i henhold til politiske signaler. Hvis dette medfører inntektssvikt på 3 millioner og økte kostnader på 9,5 millioner vil det være meget utfordrende å redusere eiendomsskatten. I økonomiplanen er et foreslått reduksjon fra 7 til 6 promille fra 2019.

Investeringer med kommentarer

Nye investeringsprosjekter i økonomiplanen, oversikt over lånebehov

Tall i hele tusen

År	2018	2019	2020	2021
Selvkost				
Vann				
Fornyng kjøretøy/maskiner		1500	300	350
Hovedplan vann, Høydebasseng Hommelstø	4.000			
Renovering Nøstvilia RA	3.000			
Hovedplan vann, Høydebasseng Brønnøysund		9000	9000	
Vannforsyning Gårdsøya	600			
Renovering havnegata Nord	1.000	600		
Vannressursplan VA	300			
Renovering vannanlegg	1.000	2000	2000	2000
Avløp				
Fornyng kjøretøy/maskiner	300		325	
Renovering pumpestasjoner	500	500	500	500
Renovering avløpsanlegg	1.000	1000	1000	1000
Pumpelinje sjø Jektskipervien	1.000			
Avløp Rugåshylla		1.000		
Renovering Sør Salhus Alle	1.000			

Avløp Salhus kjærlighetsstien		1.000		
Renovering havnegata Nord	1.000			
Vannressursplan VA	300			
Næringsutvikling selvkost gjennom tomtsalg				
Grunnerverv næringsområder	5.000			
Ny feierbil samarbeid med Vega/Vevelstad	450			
Ny infrastruktur næringsområder		5.000	5.000	5.000
Felles tiltak(flere aktører inne)				
Distriktsmedisinsk senter	2.000	100.000	100.000	100.000
Kommunal egenandel Fortau Hovøya	600			
Offentlige krav				
Brann/redning - krav fra arbeidstilsynet	500			
Investeringer for å unngå skader				
Eiendomsmasse investeringer	4.500	4.500	5.000	5.000
Andre investeringer				
Kirke	1.000	2500	2500	2500
Salhus idrettshall - tilleggsarbeider	1.500			
Byutvikling – Lillebrønnøya bypark	4.600			
Byutvikling – byplan Brønnøysund	500			
Uteområdet BBU	300	500		
Grunnerverv bynære friluftsområder		1000	1500	
Frøkenosen parkområde		1.000		
Fortau Industriveien (egenandel ts-tiltak)		1.000		
Rundkjøring Salhus (27 mill)			500	
IKT	5.000	5.000	5.000	5.000
Digitalisering av renholdsdrift	200	200	200	200
Fornyelse av bil og maskinpark eiendom	200	200	200	200
Diverse utstyr	1.000	1.000	1.000	1.000
Opprusting av veier fastdekke/park. plass	1.000	1.000	1.000	1.000
Parkering BBU/voksenoppl/samfunnshus	600			
Bofelleskap Tautra, omsorgsplan			9500	
Utskifting brannbil/mannskapsbil		2700		
Innkjøp av Robotklipper		200		

Utskifting av urner (hortensia)	250	250		
Utskifting av kjøretøy/maskiner park/vei drift	800	300	300	
Totale lånebehov	45.000	142.950	144.825	123.750

Rente 1,5% i hele øk planperioden

Anslag økt rentebelastning	338	320	401	-
Anslag økt avdragsbelastning	752	712	890	497
Investering uten VAR og selvfinansiert investering	22.550	21.350	26.700	14.900

Moms kommer i tillegg

Nye investeringstiltak innenfor selvkostområdene vann/avløp 2018

4 000 000	<u>Høydebasseng Hommelstø.</u> Investeringen trigges blant annet av nytt omsorgssenter og nødvendig for å innfri krav om «brannvann».
3 000 000	<u>Renovering Nøstvika RA.</u> Henger sammen med behov for høydebasseng, og at eksisterende løsning ikke holder krav. Nytt innhold/tekniske anlegg, men i eksisterende bygningsmasse.
600 000	<u>Vannforsyning Gårdsøya.</u> Trigges av nytt registerbygg og at det da blir behov for entreprenøraktivitet på Gårdsøya.
1 000 000	<u>Renovering vannanlegg v/Havnegata Nord.</u> Trigges av nytt registerbygg og lokasjon.
600 000	<u>Ny hovedplanVA.</u> Behov for blant annet ny datamodell/system (50% vann og 50% avløp).
1 000 000	<u>Renovering av Vannanlegg</u> som trigges av drifts hendelser og muligheter som kommer som en del av ekstern aktivitet og utbygging.
300 000	<u>Fornyning kjøretøy/maskiner.</u> Ny el-bil til oppmøtested Rådhuset. Trigges av økt behov.
500 000	<u>Renovering avløp pumpestasjoner.</u> Trigges av risiko ifht tilgjengelighet og behov for oppgradering. Er en del av et pågående utskiftingsprogram.
1 000 000	<u>Pumpelinje avløp i sjø,</u> Jektskipperveien. Avhengig av Kjøløybrygga – kan derfor bli utsatt
1 000 000	<u>Renovering avløp Sør Salhus Alle.</u> Trigges av risiko for at dagens stasjon ikke har kapasitet til å håndtere nye boenheter. (Må sees i sammenheng med Tom I Moe prosjektet).
1 000 000	<u>Renovering avløpsanlegg</u> som trigges av drifts hendelser og muligheter som kommer som en del av ekstern aktivitet og utbygging.
1 000 000	<u>Renovering avløpsanlegg v/Havnegata Nord.</u> Trigges av nytt registerbygg og lokasjon.
450 000	<u>Fornyning kjøretøy/maskiner.</u> Ny feierbil med adskilte soner. Trigges av samarbeidsavtale med Vega og Vevelstad og kostnadene dekkes opp av inntekt fra dem.

Andre investeringer:

500 000	<u>Oppgradering av bistasjon brann og redning i Hommelstø.</u> Triggjes av myndighetsavvik/offentlige krav (Arbeidstilsynet).
1 000 000	<u>Opprusting/fastdekke kommunale veier/plasser.</u> Tiltak for å redusere drift og vedlikeholdsbehov på veier og offentlige plasser/parkering.
800 000	<u>Fornyning av kjøretøy/maskiner på Park.</u> Triggjes av behov for å effektivisere og forbedre HMS.
250 000	<u>Oppgradering av blomster urner.</u> Nye effektive urner med eget vannmagasin og lavere oppfølgingsbehov. (Plan for utskifting 50% i 2018 og 50% i 2018)
4 600 000	Lille Brønnøya kultur og folkepark – 4,6 mill. u/mva. I egen sak til politisk behandling av prosjektet er det oppsummert en kommunal andel på 10.2 mill. til fullfinansiering av prosjektet med en budsjetttramme på 25 mill. eks. mva. Det ble satt av 0,5 mill. i budsjettet for 2017 til oppstart av planlegging og 7 mill. i økonomiplanen for 2018. Det er ikke igangsatt planleggingsarbeid i påvente av en prosjektgodkjenning inkl. finansieringsavklaring. Den kommunale andelen foreslås delvis finansiert med en egenkapital på 5,1 mill. fra rest av grønne laksekonsesjoner (2013) på 10,7 mill., og lånebehovet for 2018 blir da på 4,6 mill. eks. mva.
2 000 000	Distriktsmedisinsk senter for Sør-Helgeland (DMS), Brønnøysund – 2,5 mill. inkl. mva. Forprosjektarbeidet er igangsatt og forventes ferdigstilt våren 2018. I budsjettet for 2017 er det satt av 2,5 mill. inkl. mva., og tilsvarende beløp i økonomiplanen for 2018. En videre framdrift for prosjektet forventes avklart i løpet av 2018.
500 000	Byplan Brønnøysund – kr 625.000,- inkl. mva. Planarbeidet er igangsatt med bistand fra rådgiverfirma Rambøll, Trondheim. For å holde framdrift på planarbeidet er det nødvendig å kjøpe tjenester. I budsjettet for 2017 er det satt av kr 500 000,- eks. mva. og tilsvarende i økonomiplanen for 2018. Ressursbehovet er langt større enn foreslått ramme, men samtidig er det nødvendig å avgrense engasjementet innenfor et håndterbart omfang.
1 500 000	Salhus idrettshall – 1,875 mill. inkl. mva. Prosjektet er vedtatt gjennomført innenfor en budsjetttramme på 53 mill., og med et kommunalt lånebehov på 25,9 mill. Byggingen er nå i en hektisk periode, og de fleste utfordringene i prosjektet forventes å være avklart. Før anleggsstart ble det besluttet å supplere parkeringsløsningen på sørsiden av skolen. Underveis har det vært nødvendig å iverksette en del investeringstiltak i overgangen mellom eksisterende bygg og nybygg som ikke var planlagt, og det har kommet opp behov for å etablere et nytt og omfattende overvannsavløp fra tomteområdet med utløp til sjøen. Dette er det ikke rom for i et nøkternt byggebudsjett.
500 000	Fortau Hovøya – kommunal andel på inntil kr 600.000,-. Det har over lang tid vært jobbet for en høyst nødvendig oppgradering av fv.54 fra Prix-krysset til lufthavna, inkl. en fortauløsning som sikrer myke trafikanter. Statens vegvesen har laget tekniske planer og kalkulert kostnaden

til i overkant av 5 mill., men foreløpig har ikke fylkeskommunen satt av midler til prosjektet.

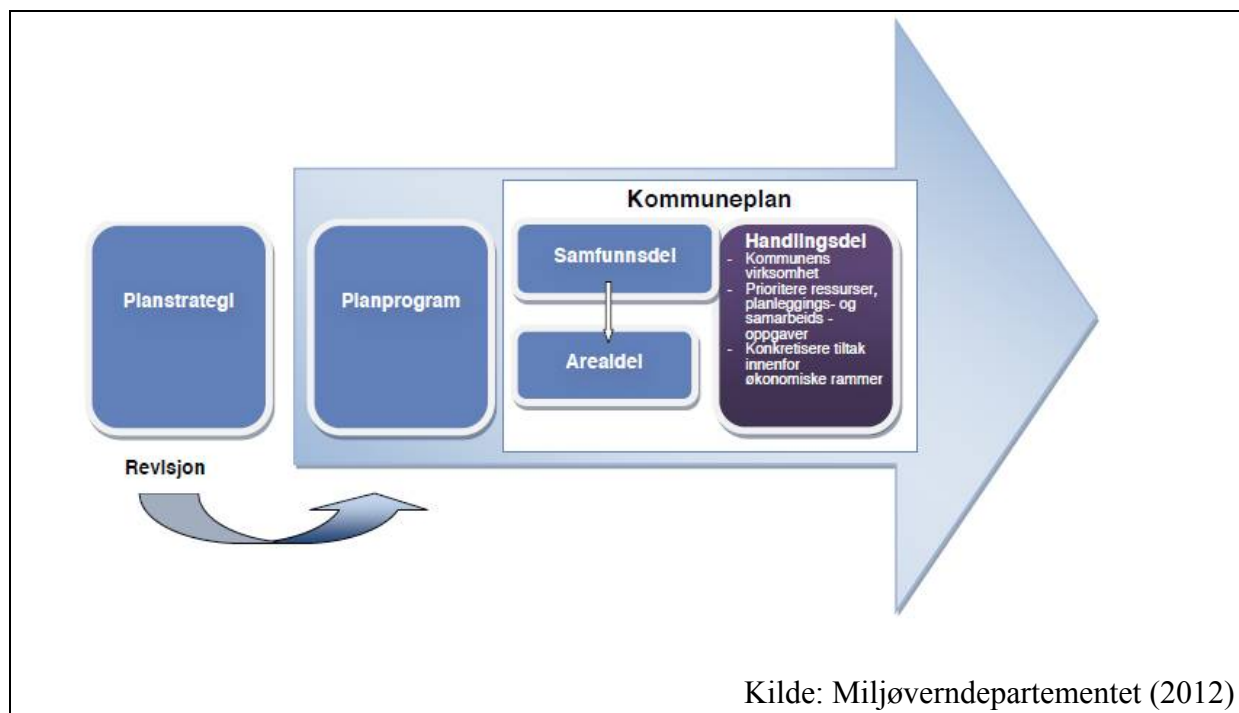
En utvidelse av hangaren til TTS har aktualisert spørsmålet om bygging av fortau på Hovøya i tilknytning til rekkefølgekrav i reguleringsplanen for området. Det er derfor tatt initiativ til å få avklart om deler av prosjektet kan igangsettes med bygging av fortau på Hovøya som et spleiselag mellom aktuelle parter/grunneiere. Kommunen og Avinor er utvilsomt to store interesseparter, og så er det noen mindre som til sammen kan utgjøre en part. Fortauløsningen er kalkulert til en kostnad på 1,65 mill. eks. grunnerverv, og kommunens andel kan ut fra en betraktning om andel på 1/3 utgjøre inntil kr 600.000,-. Det forutsettes enighet om en samlet løsning, og at Statens vegvesen tar ansvaret for opprusting av prosjektområde mellom Prix-krysset og Hovøya.

4 500 000	Kommunale bygg; HMS, myndighetskrav og utvikling innen de øvrige sektorene 4 500 000,- årlig i økonomiplanperioden 18,19 samt 5 000 000,- i 20 og 21.
200 000	Digitalisering av renholdsdrift; 200.000,- i 2018 og 2019 (potensiell Varig årlig reduksjon i drift etter 2019); digitale verktøy og robotteknologi.
200 000	Fornyelse av bil- og maskinpark; 200.000,- årlig i økonomiplanperioden (nødvendig for opprettholdelse av drift av kommunale formålsbygg og ivaretagelse av HMS).
1 000 000	diverse utstyr: Uforutsette og ubudsjetterte kritiske hendelser med div utstyr kritisk for den kommunale tjenesteproduksjon.
600 000	Parkering BBU/samfunnshus: HMS-forhold vedrørende meget dårlig tilstand på parkeringsplass. Omfattende grunnarbeid før ny asfaltering.
1 000 000	kirke se egne budsjettkommentarer

Økonomiplanens forankring i kommuneplanen

En fullstendig kommuneplan består av en samfunnsdel, en arealdel og en handlingsdel. Kommuneplanen skal legge føringer for all kommunal aktivitet og fungerer derfor som et viktig styringsdokument for sektorenes virksomhet.

Brønnøy kommunestyre vedtok kommuneplanens samfunnsdel 2013-2024 i desember 2013, og kommuneplanens arealdel fra 1998 er under revidering. Det er et behov for å prioritere i samfunnsdelens mål og delmål for Brønnøysamfunnets utvikling, og dette gjøres i all hovedsak i kommuneplanens handlingsdel. Handlingsdelen skal angi ressursfordeling og spesifisere hvilke tiltak som skal gjennomføres for å følge opp målene i kommuneplanen. Brønnøy kommune har i dag ingen handlingsdel, men har i Planstrategi for Brønnøy kommune 2016-2019 (vedtatt i oktober 2016) prioritert å utarbeide en handlingsdel for kommunen.

Det er et ønske at arbeidet med handlingsdelen skal ses i sammenheng med økonomiplanen, slik at det blir tydelig hvilke økonomiske rammer som kan stilles til rådighet for de ulike områders drifts- og utviklingsoppgaver, og hvilken betydning dette har for prioriteringen av målene i kommuneplanen.

Brønnøy kommune vil i 2018 formalisere arbeidet med kommuneplanens handlingsdel og i forbindelse med økonomiplan for perioden 2019-2022 styrke koblingen mellom kommuneplanens samfunnsdel og prioriteringene i økonomiplanen. Allerede i økonomiplan for 2018-2021 kan sammenhengen mellom kommuneplan- og økonomiplannivået likevel eksemplifiseres innen flere områder:

I kommuneplanens samfunnsdel er det et mål at Brønnøy i 2024 har et oppvekstmiljø som styrker barn og unge i møte med fremtidens utfordringer, og at kommunen vil organisere og sikre et tjenestetilbud ut fra en helhetlig tilnærming. Planstrategiens prioritering av en ny helhetlig oppvekstplan følger klart opp denne målsettingen, og arbeidet med oppvekstplanen tilgodeses i økonomiplanens investeringsbudsjett.

Et annet eksempel er samfunnsdelens mål om at Brønnøysund i 2024 er «en livskraftig, lekker og levende by for alle», hvor en av strategiene for å nå dette målet er at kommunen vil utvikle en robust og sentral bypark for lek og opphold. Lille-Brønnøya er spesielt nevnt i denne sammenhengen. Siden vedtaket av kommuneplanens samfunnsdel i 2013 har planene om en folkepark på Lille-Brønnøya blitt til et konkret prosjekt som også i økonomiplan 2018-2021 tilgodeses i investeringsbudsjettet.

Ansvar 217 (VO7) – Helse og velferd

Budsjett 2018 – kr 82 900 000

Generelt

Helse og velferdstjenester inneholder følgende tjenestesteder:

- Sykehjem med kjøkken/kantine

- Nattjenester
- Legesenter
- Fysioterapi og Ergoterapi
- NAV kommune med Sosial- og flyktningetjenester
- Vaktmestertjeneste

Utfordringer budsjett 2018

Rammene innenfor Helse og velferd er basert på følgende:

Sykehjem/ kjøkken

Utfordringer knyttet til aktivitet

Større grad av korttidsopphold og avlastning. Pasienter skrives ut tidligere fra sykehus og økning i omfanget av omsorg ved livets slutt.

Det er stor variasjon i inntekter og utgifter, avhengig av pasientstrømmen. Korttidsopphold og avlastning gir mindre inntekter og pasienter som skrives ut fra sykehus har oftere behov for tettere oppfølging, gjerne i form av ekstra bemanning.

Prosjekter som det jobbes med er som det er søkt eksterne midler for:

- Rehabilitering
- Ernæring og måltider
- Medikamentgjennomgang
- Velferdsteknologi

Sosiale tjenester

- Utgifter knyttet til sosialhjelp vil bli gjennomgått/analysert i løpet av 2018, for å se på hvilke grep som kan iverksettes for å begrense eller reversere veksten i utgifter til sosialhjelp.

Legetjenesten

I første halvdel av 2017 har det vært et utvidet behov for bruk av vikarleger. I siste halvdel av 2017 er vikarbehovet gått noe ned som følge av en mer stabil bemanning. I tillegg til kvalitet har vi generelt hatt stort fokus på økonomi med den konsekvens at inntektene har økt gjennom året.

Fokusområder 2018

- Rekruttering
- Kvalitet
- Økonomi

- Teknologi
- Plan for legetjenestene
- **Rekruttering**

Rekruttering av fastleger er en utfordring og flere av legehjemlene ved Legesenteret har vært bekledd av vikarleger over flere år. Dette er en utvikling vi også ser på landsbasis. Vi utarbeidet i 2017 en «plan» for rekruttering og mottok prosjektmidler til formålet. Det vil være en svært viktig oppgave som vi må jobbe med både på kort og lang sikt, for å tilstrebe en mer stabil legedekning framover.

- **Kvalitet**

En stabil legetjeneste der pasientene har sin fastlege som de kjenner (ikke vikar) har i utgangspunktet stor betydning for kvalitet på legetjenestene. Vi vil videre utvikle kvalitetsmål for å ytterligere bedre kvaliteten på tjenesten.

- **Økonomi**

Stabil legetjeneste med mindre behov for vikarleger gir bedre økonomi, inntektene øker og utgiftene til vikarer går ned.

- **Teknologi**

Vi har forventninger til at vi gjennom vårt velferdsteknologiprojekt kommer fram til løsning som forenkler og effektiviserer noen arbeidsoperasjoner.

- **Plan for legetjenesten**

Plan for legetjenesten er under arbeid og vil være viktig for bl.a. dimensjonering av tjenesten på sikt. Det er ingen som helst tvil om at fastlegerollen har endret seg i løpet av de siste årene. Nye gjøremål har ført til/fører til at det er behovet for å arbeide på en annen og mer tidkrevende måte. Flere oppgaver som følge av at sykehusene sender heim pasientene tidligere bidrar også til økt pågang på fastlegen.

- **Innsparinger/effektivisering:**

Vi vil fortsatt ha fokus på bemanning og økonomi og har målsetting om å øke inntektene ytterligere i 2018.

Totalt sett skal Legesenteret redusere sin drift med 2 mill i løpet av 2018. Konkret hvilke tiltak som skal gjennomføres vil vi komme tilbake til.

Fysio- ergoterapi tjenester

Fysioterapitjenesten ble redusert med ett årsverk i forbindelse med nedbemanningsprosessen i 2017. Det er krevende å yte nødvendig fysioterapi til institusjonsbeboere på ved

sykehjemmet(lovpålagt). Det er også et marginalt tilbud som ytes ved frisklivssentralen. Det er nå en ledig driftshjemmel (privat) som vi vil gjøre om til en kommunal fysioterapistilling. Ergoterapitilbudet i kommunen er marginalt og må på sikt styrkes.

Ansvar 218 (VO8) – Hjemmebaserte tjenester

Budsjett 2018 – kr 91.250.094

Generelt

Hjemmebaserte tjenester vil fra 2018 inneholde følgende tjenester:

- Hjemmesykepleie/kreftsykepleie
- Hjemmehjelp/praktisk bistand
- Miljøterapi for hjemmeboende
- Omsorgsboliger, boenheter med heldøgns omsorg
- Dagsenter/ frivillighetskoordinator
- Støttekontakt, Omsorgslønn, Avlastning, BPA, Trygghetsalarm, Matombringing, Tildeling av transporttjeneste, Parkeringstillatelse, Ledsagerbevis, forebyggende hjemmebesøk
- Hverdagsrehabilitering

Utfordringer budsjett 2018

Budsjettet er satt ut fra informasjon som er kjent pr. dags dato og det kan derfor være knyttet usikkerhet til bevilget midler for vikar og innleid ekstrahjelp ved uforutsett fravær, eller behov for ekstra bemanning. Dette vil slå spesielt negativt ut ved fravær/ ekstra behov på helligdager og helg på grunn av høyere kostnader knyttet til innleid vikar/ekstrahjelp.

Det er omfattende vedtak på avlastning for unge funksjonshemmede. Det er i mangel av egnede lokaler i eksisterende bygg (Tautra) leid en leilighet i tilknytning til Tautra for å ivareta avlastningen. Her må det bemannes opp i perioder for å kunne tilby avlastning.

Økt behov for hjemmetjenester jamfør satsning i Omsorgsplan.

På inntektssiden vil det bli søkt om refusjoner for ressurskrevende brukere og psykisk utviklingshemmede (PU)

Omstilling

- Det opprettes eget tjenestested for hverdagsrehabilitering
- Det opprettes eget tjenestested for Svingen (bolig for personer som har omfattende tjenestebehov innen miljøterapi og rus/psykiatri)

- Tjenestested legges ned, og miljøterapi-tjenesten er tilført 2,8 årsverk for videre drift av prosjektet som en del av miljøterapi-tjenesten.
- velferdsteknologi

Ansvar 221 – Teknisk

Tekniske tjenester omfatter de kommunaltekniske arbeidsområdene vei, vann, avløp, og slam behandling, samt maskin- og verksteddrift. Videre brannvernområdet med forebyggende og beredskapsmessig aktivitet inkl. feiertjenesten. I tillegg inngår park- og kirkegårdsdrift.

Budsjettrammen for Teknisk ble redusert som følge av bemanningsreduksjon på ett årsverk innenfor parkdrift og ett årsverk innenfor administrasjon/veidrift i 2016. Reduksjonene har gitt et økt press på prioriteringene innenfor vei – og parkområdene for å holde et minimumsnivå på tjenesteproduksjonen. Det ligger begrensede budsjettmidler utenfor selvkostområdene hos Teknisk for oppfølging av merkantile oppgaver som kundeoppfølging, saksbehandling- og forvaltning innenfor veiområdet. Dette gir utfordringer i forhold til fleksibel ressursutnyttelse og at arbeid med å etablere mer effektiv systemstøtte og digitalisering må nedprioriteres.

Rammen for 2018 som er foreslått er på kroner 18 403 449.-. I rammen er det tilført kr 125.000 til dekning av økning i pålagt kostnadsandel for nødnett og bruk av 110 tjenesten. Budsjettrammen betyr et fortsatt sterkt fokus på prioritering mellom oppgaver for å klare å holde tjenesteleveransene på nivå med inneværende nivå.

Innenfor veidriftområdet er det ikke rom for opprustingstiltak, og årlige bevilgninger over investeringsbudsjettet er viktig for å forbedre veistandarden på utvalgte områder, for derigjennom å kunne redusere løpende vedlikehold. Så lenge det kommunalt veinett skal opprettholdes i dagens omfang, er det mest økonomisk å opprettholde et jevnt vedlikehold.

Brannvernssamarbeid med Vega og Vevelstad, og med Brønnøy som vertskommune, har så langt fungert etter forventningene. Kostnader og inntekter holdes adskilt gjennom egne prosjektregnskap og alle merkostnader og all ekstra ressursbruk vi som vertskommune har og vil få dekket inn gjennom tilført inntekt fra samarbeidskommunene. Arbeidstilsynet gjennomførte et omfattende tilsyn innenfor brannvern hos alle samarbeids kommunene, og alle kommunene har fått avvik som vil krev innenfor brannvern innenfor brannvern e investeringsmidler i 2018.

Ansvar 243 - Plan og utvikling

Plan og utvikling er en stabsavdeling med arbeidsfelt innenfor et bredt spekter av oppgaver, for det meste av forvaltningsmessig karakter.

Hovedområdene er arealplanarbeid, kommuneplanarbeid, byggesak, GEO data (deling-kartforretning-kartarbeid), landbruk (jord- /skogbruk), viltforvaltning, byggeprosjekt, næringsarbeid og kulturadministrasjon.

Avdelingen har 13 stillingshjemler/årsverk og er tildelt en budsjettramme for 2018 på

kr 9 389 861.

Rammen er redusert med kr 400 000 som en konsekvens av at næringsssjefstillingen er fjernet. Budsjettet er ellers i stor grad en videreføring av årets budsjett uten rom for ekstern bistand til nye plan- og prosessmessige tiltak. Forventningene i forhold til pågående og planlagte oppgaver må tilpasses disse rammene. Noe av dette foreslås kompensert med investeringsmidler til kjøp av veilednings-/rådgivertjeneste til igangsatt byplanarbeid. En fullføring av revisjonsarbeidet med kommuneplanens arealdel og arbeidet med en kommunedelplan for Brønnøysund med omland vil være de tyngste og viktigste planoppgavene kommende år. En nært forestående reguleringsprosess for valgt lokalisering av nybygg til Brønnøysundregistrene må samtidig ha høy prioritet. Her vil planmaterialet bli utarbeidet av tiltakshaver.

Gebyrinntektene innenfor plan, byggesak, deling, kartforretning og landbruk utgjør ca. 1,7 mill., og foreslås redusert med kr 140 000 som en følge av litt lavere aktivitet innenfor området.

Innenfor landbruk videreføres skogbrukssamarbeidet med Sømna, med salg av tjenester tilsvarende et halvt årsverk. Konsekvensen av gjennomført nedbemanning med ett årsverk er merkbar i forhold til merbelastning på gjenværende stillinger, og at noen oppgaver må nedprioriteres. Det tas likevel sikte på å starte opp arbeidet med revisjon av landbruksplanen.

Det må avklares hvordan næringsarbeidet kan videreutvikles strategisk og utadrettet, slik at næringslivets behov og utviklingsmuligheter kan ivaretas på best mulig måte. Gjennom Reginaprosjektet tas det sikte på å få utarbeidet en innovasjonsstrategi for kommunen. De administrative næringsoppgavene ivaretas gjennom en intern omfordeling til andre stillingshjemler.

Økonomirammen for kulturområdet ble i budsjettet for 2017 tatt ned med i overkant av 1mill.kr. som følge av vedtatt omstilling 2016. Dette rammet primært bygdebokarbeidet og kulturmidler til lag og foreninger, og må forsøkes avgrenset til en begrenset tidsperiode. Kommunens vedtak i juni 2016 om deltakelse i etablering av Trollfjell Geopark & Friluftsråd medfører økonomiske forpliktelse som må innarbeides i budsjettet. Kommunens andel av friluftsrådet var beregnet til kr 72.000,- pr. år, og i tillegg vil det i en periode framover være behov for kommunalt bidrag i arbeidet med en Unescogodkjenning av geoparken.

Ansvar 244 – Økonomi og øvrige stab

Ansvarer består av økonomi, personal, post/arkiv, servicekontor og politisk sekretariat. Gjennomførte innsparinger har medført færre lederressurser noe som betyr mindre mulighet for overordnet styring og kontroll. Fagstabssjef, personalsjef og assisterende rådmann er stillinger som ikke er erstattet av nye årsverk. Sårbarheten øker, men i en tøff økonomisk situasjon er dette noe som er prioritert ned i kamp med mange gode tjenestetilbud. Servicekontoret er også bemannet sånn at sårbarheten ved fravær kan medføre at kontoret kan bli stengt til tider. Det er en risiko for at det dager ikke vil være betjent skranke.

Ansvar 250 - Eiendom

Regulert budsjett 2017: 18 805 813

Generelt

Eiendomsområdet forvalter og drifter kommunale eiendommer og bygningsmasse til en fullverdi av ca. 1,2 milliarder kroner. Porteføljen ble i 2017 utvidet med ca. 1000m² kommunale boliger på Salhus, Brannstasjonen, teknisk drift av nytt teknisk-driftsbygg, nye Velfjord omsorgssenter og i 2018 utvides dette ytterligere med Salhushallen. Området er pr. i dag plassert direkte under Rådmannen og tillagt administrative funksjoner og forvaltningsoppgaver, og nyopprettet innkjøpsfunksjon tillagt området medio 2016. Området innehar byggherrerollen/prosjektansvaret for en større portefølje med investeringsprosjekter. Byggdrift, Innkjøp og Renhold er pr. i dag underlagt ansvarsområdet som sysselsetter ca. 40 personer.

Utfordringer budsjett 2018

Vedlikeholdsetterslepet i Brønnøy kommunes portefølje gir fortsatt store utfordringer målt opp i mot tilgjengelige midler og ressurser, til tross for at Eiendom har lyktes med å snu denne utviklingen. Avsatte årlige investeringsmidler til oppgradering kommunale bygg i vedtatt økonomiplan for 2016-18, samt forslag til plan for 2018-2021. Dette vil være en forutsetning for fremtidige muligheter for et vedlikehold i et livsløpsperspektiv med fokus på verdibevaring, klima og at kommunen har forskriftsmessige lokaler og boliger for sine innbyggere, brukere og beboere. Avsetningene går i sin helhet til tiltak for Helse-Miljø-Sikkerhet og myndighetskrav. Ressurskrevende tiltak nødvendig på mange av Brønnøy kommunes bygg. Utvidet lovkrav som innebærer at også fossilt brensel som spisslast skal være utfaset innen 2020, gjør at det må tas høyde for en økning i avsatt investering for 2019. Dette kommer i tillegg til siste års pålagte krav om energimerking av bygg og tekniske anlegg, radonkartlegging, mv. Uten avsetninger til oppgradering i økonomiplan vil det heller ikke være mulig for ansvar 250 å drive i balanse de neste årene.

Fokusert arbeid med lovpålagte oppgaver, FDV, internkontroll-elektro, brannvern, ENØK osv. har gitt Brønnøy kommune et løft på eiendomsforvaltningsområdet, men tidligere budsjettkutt har gitt utfordringer med å dedikere ressurser til dette og opprettholde den gode utviklingen.

Videre innsparing på ENØK vil være svært utfordrende uten tilgjengelige investeringsmidler for fysiske tiltak. Eiendomsavdelingen har oppnådd svært gode resultater på dette feltet og det kreves kontinuerlig dedikering av ressurser for å opprettholde dagens lave forbruksnivå. Ytterligere innsparing vil følgelig være utfordrende og ressurskrevende, samt kreve midler til fysiske tiltak. Avsatte midler til oppgradering kommunale bygg er helt sentralt for videre fremgang, da alle tiltak som iverksettes planlegges og utføres ut ifra en målsetting om å oppnå flere effekter samtidig innen HMS, nye/endrede behov og ENØK for ett og samme tiltak. Ansvar for teknisk-drift av nytt teknisk bygg og FDV-ansvar for brannstasjon vil gi økt ressursbehov for ansvar 250 da dette ikke har sortert under Eiendom tidligere. Dette i kombinasjon med 24 nye kommunale leiligheter, økt areal og teknisk utrustning ved nye Velfjord omsorgssenter, samt ferdigstilling av Salhus idrettshall gjør at det samlet sett gir behov for minimum 100% stillings-økning for Byggdrift i 2018.

Budsjett for nye Velfjord Omsorgssenter kan på sikt gi utfordringer ut da vi fortsatt må budsjettere midler til opprettholdelse av eksisterende Velfjord Aldersheim i form av kommunale avgifter, forsikring, frostsikring/strøm, nød-vedlikehold, brannvarsling, brøyting for utrykningskjøretøy mv.

Reinfjord Lille har ikke gitt inntektsgrunnlag til tilstrekkelig tiltrengt vedlikehold av bygningsmasse. Totalskadd 4-mannsbolig i brann november-17 gir nytt grunnlag for ny vurdering av Reinfjord Lilles fremtidige bruk eller evt. avhending, både når det gjelder

bygningssmasse, boliger og landbrukseiendom med utmark. Gamle Tosbotn skole forsøkes avhendet rundt årsskiftet 17/18, etter at hjemmel, etter lang tids arbeid, er endelig avklart tilhørende Brønnøy kommune og tinglyst iht. dette. Fremtidig bruk av gamle Velfjord Aldersheim eller evt. avhending bør også vurderes. Dette for å dedikere tiltrengte midler til kommunal bygningssmasse som er i bruk til kommunal tjenesteproduksjon og kommunale formål.

Boligsosialhandlingsplan er revidert og forventes politisk behandlet før årsskiftet-18. Nedslagsfeltet for det boligsosiale arbeidet er omfattende og komplekst. Arbeidet og tiltakene berører og påvirker mange områder og brukere på flere plan og i flere faser. En dedikering av ressurser i form av en koordinerende funksjon vil kunne gi kontinuitet og forutsigbarhet for dette arbeidet. Vi ser i dag at de fleste sammenlignbare kommuner har opprettet en funksjon som boligkoordinator og/eller boligkontor som samordner og koordinerer kommunens arbeid innen dette feltet. Tilstrekkelig boligoppfølging er et tiltak som vil gi positive effekter både for beboere og boligmasse, og ressurser til boligoppfølgings-tiltak er foreslått uavhengig i både Boligsosialhandlingsplan og Bosettings- og integrerings-plan. Kriterier for tildeling av kommunal bolig er utarbeidet og forventes politisk behandlet sammen med revidert Boligsosial-handlingsplan. Vil kunne gi et bedre verktøy for saksbehandling og bidra til enda større grad av likebehandling og riktig prioritering i Boligforum.

Overtakelse av forvaltningsansvar for portefølje av fremleieboliger innebærer en ressursallokering, men vil gi en bedre kontraktsoppfølging, bolig-/brukeroppfølging og et betydelig innsparingspotensial i tomgangsleie. Samtidig overtas en stor portefølje med tilhørende forpliktelser og risiko.

Prosjektporteføljen er stor. Noen av de sentrale større prosjektene Eiendom investerer ressurser i for 2018 vil være; Salthushall, DMS, Ventilasjon/avfuktning svømmehall Samfunnshus, Ventilasjon BBU, Vinduer Salhus skole

Innkjøpsfunksjoner tillagt ansvarsområdet. Samordning av innkjøp og interne innkjøpsrutiner samt fornying av utgående innkjøpsavtaler blir sentrale punkter i 2018. Vil innebære ubudsjetterte utgifter for ansvar 250 før en evt. besparende effekt evt. kan synliggjøres for Brønnøy kommune som helhet. Innkjøpssamarbeid vil vurderes for å oppnå tilstrekkelig volum til å maksimere rabatter og prisreduksjoner på varer og tjenester.

Eiendom har årlig siden opprettelsen effektivisert driften som igjen har gitt varige innsparinger for Brønnøy kommune og tilsvarende rammereduksjoner for Eiendom, dette i kombinasjon med gjennomførte kutt har gitt en markant risikoøkning for budsjettet med tanke på uforutsette hendelser, skader, klimatiske forhold o.l. Budsjettet har ikke vært regulert for reell prisvekst gjennom flere år, og sett i lys av at Eiendom har den største porteføljen av driftsrelaterte innkjøp i Brønnøy kommune utgjøre dette en betydelig sum årlig.

Premieendring 2018 KLP-forsikring; eiendom 2,6% og motorvogn 10% er et konkret eksempel.

Behov for omstilling/effektivisering

Eiendom har i perioden 2012-2017 utført en omfattende omstilling for både Byggdrift og Renhold som har gitt meget gode resultater både i produksjon, økonomi samt faglig og sosialt arbeidsmiljø.

Budsjett 2018 er korrigert for drift og renhold av Salhus idrettshall.

Innføring av Insta-800-renholdstandard og digitalt renholdsplanleggingsverktøy i kombinasjon med omforente brukeravtaler for renhold vil gi en enhetlig kvalitet på tjenesten i Brønnøy kommune i 2018. Brukeravtaler bidrar til å gi et klart og entydig grensesnitt mellom Renhold og mottaker av tjenesten.

Budsjettet vurderes i balanse, med forbehold om beskrevne utfordringer, for 2018.

Ansvar 252 IT-avdelingen

Avtalen om kjøp av driftstjenester knyttet til maskinvare, infrastruktur og programvare ble inngått mellom Brønnøy kommune og EVRY Norge AS den 6. februar 2015. Den nye driftsplattformen er en forutsetning for å kunne realisert målene i Digitaliseringsstrategi for Brønnøy kommune: «Fra IT tjenester til digital forvaltning 2014-2017». Som tiltak for å redusere risikoen i forbindelse med migrering fra gammel til ny IT driftsplattform overtok Leverandøren driftsansvar for gammel IT-driftsplattform fra 21. september 2015. Det ble etablert et etableringsprosjekt og dette prosjektet ble avsluttet 10 februar 2017, og først da gikk vi over i en normal driftsfase.

I forbindelse med etableringsprosjektet ble det etablert en forvaltningsorganisasjon med klart definerte roller ved lokal IT og EVRY for å ta seg av videre drift av IKT plattformen. Forvaltningsorganiseringen er bygd opp rundt ITIL rammeverket som er en kjent prosess standard innen IT verden.

I tillegg til å fylle våre roller i ITIL samarbeidet med EVRY har IT avdelingen også ansvaret for telefoni i hele kommunen, print, infrastruktur, AV utstyr og bestilling av både IT utstyr og mobil og fast telefoner.

I løpet av 2017 har vi fått en mer stabil IT plattform, det er mindre alvorlige feil med løsningen, noe som gjør at brukerne av IT plattformen får gjort det de skal uten å plages med at IT systemene ikke fungerer som forventet. I 2017 gjorde vi et stort løft på nettverkssiden for å få økt kapasiteten på det trådløse nettverket i kommunen. Dette var en forutsetning for at vi skulle få til å innføre det digitale løftet i skolen ved å innføre Ipad i undervisningen. Vi har også utbedret kapasiteten på sykehjemmet for å kunne imøtekomme kravene vi mener vil komme i forbindelse med innføring av velferdsteknologi i helse og omsorgssektoren.

IT budsjettet gjenspeiler faktiske utgifter for å kunne drifte IT plattformen slik den er satt opp idag. De investeringene vi har gjort på nettverkssiden vil naturlig nok gi noen økte driftsutgifter fra året før, da vi nå har investert i raskere nettverkslinjer og flere trådløse aksesspunkter enn før.

Det har vært knyttet store usikkerheter på hvor store print utgifter kommunen har hatt samlet sett, og IT avdelingen tok i fjor over ansvaret for å betale alle print utgiftene. Etter en grundig gjennomgang ser vi at print utgiftene er på 2.2 millioner kroner i året, det er 1.2 millioner mer enn det som ble lagt av i fjor, og et tilskudd på kun 750 000 kr fra i fjor vil ikke være tilstrekkelig for å kunne betale de regningene vi faktisk kommer til å få.

IT avdelingen har også ansvar for å betale de fleste programlisensene som brukes av alle områdene i hele kommunen. Her ser vi at det på fjoråret ikke er blitt lagt inn nok penger til å dekke de faktiske utgiftene, så her trengs det en økning på 150 000.

På telefoni siden ser vi at det må gjøres noen løft, da man blant annet på sykehjemmet fremdeles har gamle analoge telefoner. Vi mener det må gjøres investeringer for å få kommet oss over på IP telefoni. Ved å rydde opp i lisensieringen på telefoni ser vi at vi kan gjøre

innsparinger på sikt, men det trengs en investering på 100 000 som vi kommer til å bruke et år på å ta igjen.

Det ble i fjor satt av investeringsmidler for å komme i gang med velferdsteknologi i helse og omsorgssektoren. Det ble grunnet mangel på ressurser hos både IT avdelingen og helse og omsorg ikke sånn fremgang i prosjektet som vi hadde håpet på. Nå er målet at vi skal få fullført en kravspesifikasjon før nyttår 2017, slik at vi i hele 2018 kan jobbe videre med velferdsteknologi prosjektet. Det er derfor viktig at de investeringsmidlene vi ikke brukte i fjor blir overført til 2018 og at vi kan bruke disse midlene til å få valgt en leverandør og implementert en velferdsteknologi løsning.

Når IT plattformen ble satt opp av EVRY i september 2015 var det et behov for å få opp en løsning raskt for å få ned risiko. Man ser nå at noen av de valgene man tok da, nødvendigvis ikke ville vært gjort sånn om man hadde hatt bedre tid på seg. Og i IT verden går utviklingen raskt. Det er kommet signaler fra Kommunal og moderniseringsdepartement både i brevform og taler fra statsråd Sanner at man ønsker at kommune og stat skal ta i bruk skyløsninger og bruke felles standard komponenter for å effektivisere drift og tilby bedre digitale tjenester til alle innbyggere. IT avdelingen ønsker å gjøre investeringer i 2018 for å flytte store deler av driftsløsningen opp i skyen, dette mener både IT avdelingen og EVRY vil være fornuftig og rette veien å gå.

I desember 2017 vil kommunen lansere helt nye nettsider og dette vil være starten på å få tilby bedre tjenester for innbygger. Vi ønsker å få digitalisert de skjemaene som i dag er på papir. Målet er å kunne tilby innbyggerne en mer moderne digital løsning og at søknadsprosessene skal effektiviseres både for innbygger og saksbehandlere i kommunen. Her er det mange kommuner som er kommet mye lengre enn oss, og vi ønsker å få til et samarbeid med Altinn som kan tilby flere felles komponenter vi kan dra nytte av.

I 2017 ble det gjort investeringer for å få digitalisert skolen, og det ble blant annet kjøpt inn Ipader til alle elever på 1. – 7. trinn. I 2018 ønsker vi å gjøre et tilsvarende digitalt løft for ungdomstrinnet. I tillegg ønsker barnehagene å gå til innkjøp av nye Iphoner, da dette vil gjøre hverdagen lettere for alle ansatte. Siden alle i barnehagen nå skal bruke Ipader i sitt pedagogiske arbeid ser man viktigheten i at de nye telefonene er et appleprodukt, slik at man kan synkronisere data mellom disse devicene på en enkel måte.

Ansvar 253 – Oppvekst

Oppvekstsektoren omfatter barnehage, grunnskole, Brønnøy kultur- og kompetansesenter og Barne- og familiesenteret.

Navn	Sted	
Oppvekstkontoret	5300	Felles
Brønnøysund barne- og ungdomsskole	5310	Felles
	5311	Skole
	5312	SFO

Salhus skole	5320	Felles
	5321	Skole
	5322	SFO
Hilstad skole	5330	Felles
	5331	Skole
	5332	SFO
Nordhus skole	5340	Felles
	5341	Skole
	5342	SFO
Brønnøy Barnehage	5350	Felles
	5351	Avd. Toftsundet barnehage
	5352	Avd. Flaggstanghaugen barnehage
	5353	Avd. Furutoppen barnehage
	5354	Avd. Salhus barnehage
	5355	Avd. Klokkargården barnehage
Brønnøy kultur- og kompetansesenter	5360	Felles
	5361	Voksenopplæringa
	5362	Flyktningetjenesten
	5363	Kulturskolen
	5364	Bibliotektjenesten
Barne- og familiesenter	5370	Felles
	5371	Barnevernstjenesten Sør-Helgeland
	5372	Helsestasjon
	5373	Rus- og psykisk helsetjeneste
	5374	Sør-Helgeland krisesenter
	5375	Arbeidstrening
	5376	Ungdomsarbeid
	5377	Prosjekt
	5356	Spesialpedagogiske tiltak barnehage

I budsjettforslaget økes ramma for Oppvekst fra 206.618.946 kr i 2017 til 212.389.660 kr i 2018. Dette inkluderer et kutt på 2,5 millioner til kommunalt tilskudd til private barnehager

Basert på tertial 2/2017, utjevnes noe av behovsforskjellene i fordelinga mellom enhetene. Korrigert for lønns- og prisvekst, er foreslåtte budsjetttrammer for enhetene omtrent på samme driftsnivå som forventet resultat 2017. Kommentarene fra enhetene, har dette som utgangspunkt.

Forslag fra rådmann på nye tiltak 2018, kommenteres i de enhetene de tilhører.

Budsjettforslag			
-----------------	--	--	--

2018			
	Budsjett	Budsjettforslag	Endring
Budsjett	2017	2018	
Felles	37.390.091	34.213.992	-3.176.099
BBU	30.995.085	32.405.036	1.409.951
Salhus	34.174.295	35.486.038	1.311.743
Hilstad	8.906.706	8.575.105	-331.601
Nordhus	7.988.004	8.975.603	987.599
BHG	23.205.373	23.366.124	160.751
Spes.ped.tiltak bhg	4.801.403	5.349.417	548.014
BKK	24.666.039	26.312.699	1.646.660
BOF	17.533.201	18.083.533	550.332
BVT	16.958.749	17.928.336	969.587
	206.618.946	210.695.884	4.076.938
		Totalt	Rest
		212.389.660	1.693.777

5300 – Felles

Stedet omfatter oppvekstkantoret og fordeling innen oppvekstsektoren. De største postene er kommunalt tilskudd til private barnehager og kjøp av tjenester i andre kommuner.

- Jmf økonomiplan er kommunalt tilskudd til private barnehager redusert med 2,5 millioner. Basert på dagens barnetall, og med nye satser for 2018, vil reduksjonen bli på ca 2 millioner. Men vanskelig å estimere vårens søkermasse og fordeling mellom kommunale og private barnehager.
- Noe av reduksjonen på felles, skyldes at sentraliserte pottter er kanalisert ut til enhetene.
- Kostnader til oppvekstplanen: Satsingsområder IKT, lesing, medvirkning, psykisk helse, foreldresamarbeid
 - For IKT gjenstår utrulling for ungdomstrinnet, 300 elever + ca 40 lærere. Behov for opplæring. Disse kostnadene søkes dekt gjennom investering.
 - Både språksatsinga og IKT, vil medføre en kostnad for å drifte nettverk for erfaringsutveksling og læring, spesielt vikarkostnader.
 - Psykisk helse; samhandling og koordinering, videreføring av LOS-funksjonen. Rådmann har avsatt 500.000 kr til nettverksdrift og økt samhandling, i sitt forslag.
- Som vanlig er posten *Kjøp av tjenester andre kommuner*, vanskelig å beregne. Mye av denne kostnaden kommer som følge av tiltak i Barnevernstjenesten.

Budsjettkommentarer for skolesektoren, sted 5310-5342

5310-5312 – Brønnøysund barne- og ungdomsskole

Vi klarer oss rimelig bra med omtrent samme driftsnivå som i år, grunnet en klasse mindre i år. Selv om mye er spist opp av nye tilrådingar på spesialundervisning har vi klart å gi mer til gruppedeling i praktisk-estetiske fag (kunst og handverk, musikk og mat og helse) slik at det også styrker basisfag, samt øke antall timer til styrking i småskolen/tidlig innsats.

Vi har knapt med assistentressurs i forholdt til nye tilrådingar og leksehjelp/SFO-behov, dersom alle blir friskmeldt kan det gå greit, men da har vi ikke lønnsmidler nok («overtallige» assistenter går i vikariater)

Vi forutsetter bistand til arbeidet med opprustning av utearealet og at investeringar i den forbindelse med er ivare tatt i andre deler av budsjettet.

Risikofaktorer:

6. klasse er 28 elever. I tråd med klassesdelingsmal fra strukturutredningen skal det kun en elev til før det må deles i to klasser. Foruten 13 lærertimer vil det gi utfordringar med lite grupperom i barneskolen.

3. klasstrinn har HMS-utfordringar knyttet til elever, som kan fordre beredskapsbemanning for isolering/skjerming for å gi øvrige elever, og ansatte, trygghet og arbeidsro. (fra høsten 2018 kan bemanning arves fra 10. trinn forutsett at det ikke kommer store behov i ny 1.klasse).

5320-22 – Salhus skole

- Mindre voksentetthet medfører mindre fleksibilitet ved fravær, som skaper større vikarbehov
- Dette medfører også mer undervisning på administrativt personale som igjen medfører mindre tid til pedagogisk ledelse.
- Økt belastning og slitasje på personalet påvirker arbeidsmiljø og trivsel
- Det skoleadministrative system er fortsatt utfordrende
- Fortsatt noe ustabile IT- leveranser
- Nedslitt inventar og utstyr
- Synlig vedlikeholdsbehov
- Skolen har utfordringar med voksende elevtall.
- Skolen har mange elever med store spesialpedagogiske utfordringar som krever store vedtak; de fleste på barnetrinnet.

5330-32 – Hilstad skole

- Relativt stabile elevtall over lengre tid; så også framover i tid. 2017-2018 har vi 83 elever.
- SFO: inntjeningen her er lav (to plasser per 01.11.2017) – tidsressursen tilsvarer 50 % fagarbeiderlønn. Lite søkning til SFO, men må ha bemanning. Muligens ville dette

tilbudet blitt mer brukt hvis prisen var lavere. Et samarbeid med Klokkeåsen barnehage kunne ha løst dette på en smidigere måte..

- Vikarbehovet er i perioder større enn tilgangen på vikarer. Det brukes da adm.ressurs til undervisning.
- IKT-ressurs: digitaliseringen skaper behov for kompetanse og handlekraft lokalt. Her har vi klare behov. (Ipad, PC, kopimaskiner, skrivere, Transponder etc.)
- Vi har enkeltelever med store behov og krav om tett oppfølging – som binder ressurser, og som må videreføres ut skoleløpet.

5340-42 – Nordhus skole

To viktige forhold med tanke på ressursbehov 2018:

1. Store kull på 1.- 4. klasse med til sammen 70 elever

2. Enkeltelever med helt spesielle behov. Viktig å etablere strukturer for å ivareta elev og klasse.

- Nordhus skole fikk inneværende skoleår tilkjent en tidlig- innsats stilling. Dette har medført at vi allerede har etablert strukturer for å ivareta elever og de store klassene, både faglig og psykososialt.
Denne stillinga er midlertidig skoleåret 17/18. Det er behov for at denne gjøres fast. Skolen har allerede flere samarbeidsaktører som NAV og Statped for å imøtekomme behov. Bortfall av tilført ressurs vil få negative konsekvenser for enkeltelever og klasser. Konsekvensen er ytterligere sammenslåing av klasser. Da vil det medføre sammenslåing av klassetrinn som har ulikt faglig opplegg og metodebruk. Med dagens og morgendagens satsing på iPad og metodeendring vil det være svært utfordrende med tanke på håndtere to klasser med ulike kompetansemål og opplæringstilbud. Skolen har enkeltelever med betydelige behov. Gjennom ekstra tidlig-innsatsressurs, har vi greid å håndtere dette uten ytterligere tilførsel av ressurser.
- Nordhus skole har gjennomført sammenslåinger, både av pedagogiske og økonomiske grunner. Mellomtrinnet har forholdsvis små klasser og det slås sammen i de praktisk estetiske fag og i enkelttimer. For å redusere vikarbruk blir også større grupper slått sammen.
- Redusert vikarressurs vil medføre flere sammenslåinger som vil være belastende i forhold til adferds-/psykososiale problem. Det vil også medføre større belastning på personale.
- Personalendringer ved årsskifte, som følge av pensjonering, kan medføre ressursbehov.

Budsjettkommentarer på barnehagesektoren

5350 – 5355 - Brønnøy Barnehage

Brønnøy Barnehage består av 5 barnehagehus - alle de kommunale barnehagene er i samme enhet.

- Ordningen med redusert foreldrebetaling i barnehager utgjorde omtrent 400 000 kr i redusert inntekt i 2016. Sammen med søskenmoderasjon, må dette dekkes innenfor eget budsjett. Dette er utfordrende etter nedskjæringsprosessen vi har vært gjennom. Vi har tidligere klart, med stram styring av bl.a. vikarbruk og minimalisere driften. Etter nedbemanningen holder ikke lenger vikar- og overtidspostene, disse må økes. Begge disse forhold, er krevende å løse innenfor dagens budsjetttramme.
- Siden vi nå i alle barnehager skal bruke ipader i vårt pedagogiske arbeid ser vi viktigheten av at våre nye telefoner er et appleprodukt. Med iphone i barnehagen kan vi bruke disse som digitale verktøy og synkronisere disse med ipadene. Da kan vi for eksempel ta med oss iphonen på tur, og bildene som blir tatt sendes automatisk over til ipadene,. Eller vi kan legge ut bildene på facebook sammen med ungene mens vi er på turen. Vi har en telefon på hver base, til sammen 15 samt 5 ledere som må få byttet sine. Dvs 20 stk i alt. Dette søker vi å løse innenfor IKT-investeringer.

5356 – Spesialpedagogiske tiltak i barnehage

Nye sakkyndige vurderinger viser en økning i behov for 2018. I rådmannens forslag er det lagt til en økning på ca 500.000 kr. Dette er lovpålagte rettigheter, og det vil bli krevende å holde seg innenfor ramme. Det er satt ned ei arbeidsgruppe på regionalt nivå, som har som mål å definere rutiner og forventninger i samspillet barnehage-barnehagemyndighet-PPT.

5360-64 – Brønnøy kultur- og kompetansesenter

Budsjettet for 2018 vil oppleves i realiteten som en innstramming fra tidligere. Det bør være en bedre øvelse å tilføre ressurser til oppdraget enn å utfordre rammene.

5361-voksenopplæring

Har knappe ressurser til å gjennomføre ut skoleåret 2017-18. For skoleåret 2018-2019 faller tre stillinger ut av bemanningen slik arbeidsavtalene og budsjettet er i dag. Bemanning for skoleåret 2018-19 bør derfor være gjenstand for vurdering enten i budsjettregulering 1 eller 2 i 2018 når elevprognosene er mer sikre.

5362-flyktningtjeneste

Har et veldig stramt budsjett for bosetting og integrering i 2018 og vil ha utfordringer med å holde enkelte poster i budsjettet. Tjenesten må tilføres ressurser for å kunne løse oppdraget som beskrevet tidligere. Rådmann foreslår i sitt forslag en økning på 1 million for å dekke merkostnader som følge av økt bosetting

5363-kulturskole

Budsjettet for 2018 er betydelig strammere enn den driften som er anlagt for skoleåret 2017-18. Tilbudet til barn og unge i kulturskolen er lagt for skoleåret og vi strekker oss langt for å innfri forventningene ut fra lagte rammer.

5364-bibliotek

Har et budsjett som i fjor og som sørger for kurant drift av folkebiblioteket i Brønnøy for 2018. Biblioteket i Velfjord er fremdeles i drift med en 50% stilling og driftsmidler til forbruk forøvrig.

5370-77 – Barne- og familiesenteret

- Generelt er driftsnivået svært høyt, utfordringer her er at vi er avhengige av prosjektmidler og prosjektstillinger for å kunne holde det høye driftsnivået som flere tjenester krever. Rus- og psykisk helsetjeneste ligger på et uforholdsmessig høyt nivå knyttet til den faste bemanningen. Oppstart av prosjekt Rask Psykisk Helsehjelp avløser dette i stor grad. Ved prosjektslutt vil det være behov for å vurdere bemanningen.
På grunn av økning i brukermasse, foreslår rådmann en økning på 275.000 kr til ROP-tjenesten.
- Fortsatt usikkert i forhold til overføringen av oppgaver knyttet til tvangsinnleggelse av rus. NAV hadde tidligere denne oppgaven og det er ikke overført midler knyttet til uforutsette utgifter på dette området. Slike saker er kostnadskrevende, men samtidig skjer det sjeldent.
- Dyrere jordmortjenester og økte krav knyttet til barseloppfølging og hjemmebesøk er utfordringer for helsestasjonen. Dette er bakgrunn for at rådmann foreslår å øke potten med 100.000 kr.
- For barnevernet sin del blir det en utfordring med budsjettet hvis midler ikke blir tilført knyttet til overtakelse av omsorg, høye reiseutgifter og hotellopphold som følge av ruteendring fra Widerøe samt mer bruk av tolkeutgifter. I tillegg ligger det krav om å opprette barnevernsvakt, dette vil være operativt i 2018, det vil føre til en kostnad som må hensyntas. Mye uforutsette utgifter knyttet til barnevern gjør det vanskelig å kutte for å kunne løse dette innenfor eksisterende ramme. Rådmann foreslår en økning på 800.000 kr.